VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI FINANSÓW PUBLICZNYCH**
(NR 69)
z dnia 22 czerwca 2016 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Finansów Publicznych (nr 69)

22 czerwca 2016 r.

Komisja Finansów Publicznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Jacka Sasina (PiS)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie poprawki zgłoszonej w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo celne oraz niektórych innych ustaw (druki nr 513 i 637);

– rozpatrzenie poprawek zgłoszonych w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (druki nr 554 i 639);

– rozpatrzenie sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r. (druk nr 553) wraz z przedstawioną przez Prezesa Najwyższej Izby Kontroli Analizą wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2015 roku w zakresie:

1) części budżetowej 19 – Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe,
a) dochody i wydatki,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
c) dotacje podmiotowe i przedmiotowe,

2) części budżetowej 77 – Podatki i inne wpłaty na rzecz budżetu państwa,
– dochody i wydatki,

3) dochodów budżetów środków europejskich,

4) części budżetowej 81 – Rezerwa ogólna,
– wydatki,

5) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 16, 21, 46, 73 i 88,

6) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działów:
a) 756 – Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem,
– dochody i wydatki,
b) 758 – Różne rozliczenia,
– dochody i wydatki,

7) części budżetowej 79 – Obsługa długu krajowego:
– dochody i wydatki,

8) części budżetowej 78 – Obsługa zadłużenia zagranicznego:
a) dochody i wydatki,
b) programy wieloletnie w układzie zadaniowym,

9) przychodów i rozchodów budżetu państwa;

– rozpatrzenie „Informacji o poręczeniach i gwarancjach udzielonych w 2015 roku przez Skarb Państwa, niektóre osoby prawne oraz Bank Gospodarstwa Krajowego" (druk nr 576).

W posiedzeniu udział wzięli: **Marian Banaś**, **Wiesław Jasiński**, **Hanna Majszczyk** i **Piotr Nowak** podsekretarze stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami oraz **Jarosław Borowski**, **Andrzej Łodyga** i **Anna Rybczyńska** wicedyrektorzy Departamentu Budżetu i Finansów Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Ksenia Angierman-Kozielska**, **Jakub Krowiranda** i **Anna Woźniak** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Wojciech Białończyk** i **Łukasz Kasiak** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego oraz **Zofia Szpringer** – kierownik Zespołu Analiz Finansowych i Budżetu Państwa w Biurze Analiz Sejmowych.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Dzień dobry państwu. Otwieram posiedzenie Komisji Finansów Publicznych. Stwierdzam kworum.

Jednocześnie informuję państwa, że porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje trzy punkty. Po pierwsze, rozpatrzenie poprawki zgłoszonej w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo celne oraz niektórych innych ustaw. Po drugie, rozpatrzenie poprawek zgłoszonych w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (druki nr 554 i 639). Wreszcie w punkcie trzecim mamy rozpatrzenie sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r. (druk nr 553) wraz z przedstawioną przez prezesa Najwyższej Izby Kontroli Analizą wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2015 r. w zakresie: części budżetowej 19 – Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe (referuje przedstawiciel Ministra Finansów, koreferuje poseł Paweł Arndt), części budżetowej 77 – Podatki i inne wpłaty na rzecz budżetu państwa (referuje przedstawiciel Ministra Finansów, koreferuje poseł Janusz Cichoń), dochodów budżetów środków europejskich (referuje przedstawiciel Ministra Finansów, koreferuje poseł Jerzy Gosiewski), części budżetowej 81 – Rezerwa ogólna i części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 16, 21, 46, 73 i 88 (referuje przedstawiciel Ministra Finansów, koreferuje poseł Agnieszka Kołacz-Leszczyńska), części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 756 – Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem i działu 758 – Różne rozliczenia (referuje przedstawiciel Ministra Finansów, koreferuje pani przewodnicząca Gabriela Masłowska), części budżetowej 79 – Obsługa długu krajowego, części budżetowej 78 – Obsługa zadłużenia zagranicznego oraz przychodów i rozchodów budżetu państwa (referuje przedstawiciel Ministra Finansów, koreferuje pani poseł Zofia Czernow). Wreszcie jako punkt czwarty... Obiecywałem, że będą trzy punkty porządku dziennego. Niestety są cztery. Szanowni państwo, punkt czwarty obejmuje rozpatrzenie „Informacji o poręczeniach i gwarancjach udzielonych w 2015 roku przez Skarb Państwa, niektóre osoby prawne oraz Bank Gospodarstwa Krajowego" (druk nr 576), którą referuje przedstawiciel Ministra Finansów.

Czy mają państwo jakiekolwiek uwagi do tego bogatego porządku dziennego obrad? Nie słyszę, w związku z czym stwierdzam przyjęcie porządku obrad.

W związku z tym, że – jak mówię – mamy bogaty porządek, przystępujemy niezwłocznie do rozpatrzenia pierwszego punktu porządku dziennego. W dniu 21 czerwca

na posiedzeniu plenarnym Sejmu odbyło się drugie czytanie projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo celne oraz niektórych innych ustaw (druki nr 513 i 637). W czasie drugiego czytania zgłoszono jedną poprawkę. Sejm skierował ustawę wraz z poprawką do Komisji w celu przygotowania dodatkowego sprawozdania.

Rozpatrywanie poprawki będzie odbywało się w następującym porządku – uzasadnienie posła zgłaszającego poprawkę... Tylko że go nie widzę na sali. Jest pan poseł Schreiber? Potem przedstawienie stanowiska rządu, uwagi przedstawicieli Biura Legislacyjnego i ewentualnie głosy w dyskusji.

Czy państwo akceptują ten porządek? Czy jest sprzeciw? Nie słyszę. Stwierdzam przyjęcie sposobu rozpatrywania poprawki.

Szanowni państwo, ponieważ nie ma posła Schreibera, chciałbym... Przepraszam państwa, przejdziemy do uzasadnienia poprawki. W związku z tym poproszę panią poseł Szymańską o przedstawienie uzasadnienia poprawki.

Poseł Ewa Szymańska (PiS):

Poprawka polega na tym, żeby w art. 1 w pkt 37 w literze b) tiret drugie skreślić wyrazy „na całym terytorium kraju". Uzasadnieniem tej poprawki jest to, że skreślenie tych wyrazów umożliwi dostęp do udzielania gwarancji przez banki spółdzielcze producentom rolnym ubiegającym się o zaliczki na realizację inwestycji w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) na lata 2014–2020. Wykluczenie banków spółdzielczych z wykazu gwarantów w praktyce znacznie utrudni rolnikom dostęp do zaliczek. Banki spółdzielcze w większości obsługują rachunki bankowe rolników i znają ich historie kredytowe, dlatego też są pierwszym adresatem w przypadku ubiegania się o gwarancje prawidłowego wykorzystania zaliczek z PROW 2014–2020. Gwarancje bankowe są warunkiem niezbędnym do otrzymania zaliczek z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję, pani poseł. Teraz chciałem zapytać przedstawiciela rządu, ale w związku z tym zorientowałem się, że nie przywitałem państwa ministrów, którzy dzisiaj licznie odwiedzili naszą Komisję, więc pozwolą państwo, że przynajmniej w skrótowej formie przywitam państwa ministrów z Ministerstwa Finansów. Witam panią minister Hannę Majszczyk, pana ministra Piotra Nowaka, pana ministra Mariana Banasia i pana ministra Wiesława Jasińskiego. Serdecznie państwa witam. Przepraszam, że nie zrobiłem tego na początku, ale to z pośpiechu.

Teraz już proszę pana ministra Mariana Banasia o stanowisko rządu.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów, szef Służby Celnej Marian Banaś:

Rząd w pełni popiera poprawkę, która została wczoraj wniesiona na posiedzeniu plenarnym. Zgadzamy się z uzasadnieniem. Tutaj chcemy dodać, że ograniczenie uprawnienia do udzielenia gwarancji składanej jako zabezpieczenie celne dla banków posiadających uprawnienie do udzielenia gwarancji na całym terytorium kraju może spowodować wykreślenie z wykazu gwarantów celnych części banków spółdzielczych, które z różnych względów nie posiadają takiego uprawnienia. Brak powyższego uprawnienia może wynikać nie tyle z niedopełnienia odpowiednich wymogów kapitałowych, co z powodów czysto formalnych, związanych z niewpisywaniem zakresu działalności polegającej na udzielaniu gwarancji na całym terytorium kraju. Narzucenie przez zmianę przedmiotowego przepisu konieczności zmiany statutu, co wymaga czasu, a następnie ponownego ubiegania się o wpis do wykazu gwarantów uprawnionych do udzielenia gwarancji składanych jako zabezpieczenie celne, należałoby uznać za nieuzasadnione. Należy mieć przy tym na uwadze, że – jak do tej pory – nie stwierdzono ze strony banków spółdzielczych przypadków wskazujących na niewywiązywanie się przez nie ze zobowiązań wobec organów celnych. Należy również dodać, że banki spółdzielcze działają w krajowym systemie bankowym i znajdują się pod nadzorem Komisji Nadzoru Finansowego, ponadto uwzględniając, że wyłącznie banki spółdzielcze, które są wpisane do wykazu gwarantów uprawnionych do udzielenia gwarancji składanej jako zabezpieczenie celne, są uprawnione do udzielania zaliczek na realizację inwestycji w ramach PROW 2014–2020.

Przyjęcie proponowanej poprawki do ustawy o zmianie ustawy – Prawo celne oraz niektórych innych ustaw, która polega na wykreśleniu z art. 52 ust. 2 pkt 3 ustawy – Prawo celne wyrazów „na całym terytorium kraju", należy uznać za właściwe.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję, panie ministrze. Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

Legislator Łukasz Kasiak:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Biuro Legislacyjne ma dwie drobne uwagi.

Mianowicie skreślenie tych wyrazów to w istocie powrót do brzmienia art. 52 ust. 2 pkt 3 Prawa celnego w tekście obowiązującym, w związku z czym ta poprawka w istocie dąży do skreślenia... Powinna być zapisana jako skreślenie w art. 1 w pkt 37 w lit. b) tiret drugiego. Jeśli państwo wnioskodawcy się zgodzą, to tak zaprezentowalibyśmy tę poprawkę w dodatkowym sprawozdaniu.

Druga uwaga. Konsekwencją skreślenia tej zmiany byłyby także zmiany w art. 24 w przepisie przejściowym. Tam są ust. 5–7, które przy skreśleniu tej zmiany przestają mieć sens. W związku z tym, jeśli państwo pozwolą, Biuro Legislacyjne zaproponuje w uwadze, że w konsekwencji przyjęcia tej poprawki będzie należało skreślić ust. 5–7 w art. 24. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy wnioskodawcy tej poprawki się zgadzają? Pani poseł Szymańska jest na tak. A pan minister?

Podsekretarz stanu w MF Marian Banaś:

Zgadzamy się.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Dziękuję bardzo. W związku z tym ta poprawka zmienia trochę charakter, ale rozumiem, że cel, jaki ma osiągnąć, jest taki sam. Szanowni państwo, czy są jakieś głosy w sprawie tej poprawki? Czy ktoś z państwa chce zabrać głos? Nie słyszę, w związku z tym przeprowadzimy głosowanie.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki? Albo może inaczej. Rzeczywiście, może zapytam inaczej. Czy ktoś z państwa jest przeciwko przyjęciu tej poprawki? Nie.

W związku z tym stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

To rzeczywiście nam przyspieszy działanie. Bardzo serdecznie dziękuję za przyjęcie poprawki.

Proponuję, aby posłem sprawozdawcą w tej sprawie pozostała w dalszym ciągu pani poseł Ewa Szymańska. Czy ktoś jest przeciwny tej propozycji? Nie słyszę.

Stwierdzam, że Komisja wybrała panią poseł Ewę Szymańską na sprawozdawcę Komisji.

Proszę państwa, przystępujemy do rozpatrzenia punktu drugiego porządku dziennego. W dniu 21 czerwca na posiedzeniu plenarnym Sejmu odbyło się drugie czytanie projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (druki nr 554 i 639). W czasie drugiego czytania zostały zgłoszone dwie poprawki. Sejm skierował ustawę wraz z poprawkami do Komisji w celu przygotowania dodatkowego sprawozdania.

Proponuję, abyśmy procedowali analogicznie jak w poprzednim punkcie. Jak rozumiem, jest zgoda, więc stwierdzam, że przyjęliśmy taki sposób procedowania.

Przystępujemy do rozpatrzenia poprawki nr 1. Bardzo proszę wnioskodawców o przedstawienie tej poprawki. Pan poseł Cichoń czy pan poseł Nykiel? Kto będzie przedstawiał?

Poseł Włodzimierz Nykiel (PO):

Jeśli można, to przedstawię.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Proszę bardzo, pan poseł Nykiel.

Poseł Włodzimierz Nykiel (PO):

Otóż w poprawce pierwszej chodzi o to, że w brzmieniu projektu, z grubsza rzecz biorąc, nie będzie wydana koncesja, jeśli osoba ubiegająca się o tę koncesję była skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe mające związek z przedmiotem działalności gospodarczej objętej ustawą, a chodzi tam tylko o Prawo energetyczne. Jeżeli więc ktoś prowadził działalność w innym zakresie i popełnił przestępstwo lub przestępstwo skarbowe nawet pięć razy, to on dostanie tę koncesję, dlatego że w zakresie objętym ustawą nie popełnił przestępstwa.

Dlatego nasza poprawka rozszerza zakres przestępstw i będzie ona teraz brzmiała tak, że nie udziela się czy tam nie przyznaje koncesji skazanemu prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe mające związek z prowadzoną działalnością gospodarczą w ogóle, nie tylko podległą tej ustawie. Tak to wygląda.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję, panie pośle. Panie ministrze, jaka jest opinia?

Podsekretarz stanu w MF, generalny inspektor kontroli skarbowej Wiesław Jasiński:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, przyjmujemy rozszerzenie tej przesłanki negatywnej. Trzeba o tym dyskutować. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy Biuro Legislacyjne ma jakieś uwagi? Nie ma żadnych uwag. Czy ktoś z państwa chce zabrać głos w sprawie tej poprawki? Nie słyszę, w związku z czym zadam pytanie.

Czy ktoś z państwa jest przeciwny pozytywnemu zaopiniowaniu przez Komisję tej poprawki? Nie słyszę.

W związku z tym stwierdzam, że Komisja pozytywnie zaopiniowała poprawkę nr 1.

Przechodzimy do rozpatrzenia poprawki nr 2. Proszę wnioskodawców o jej przedstawienie. Teraz też pan poseł Nykiel, tak? Proszę bardzo.

Poseł Włodzimierz Nykiel (PO):

Tak. Przepraszam, wyłączę telefon. Może w sprawie poprawki. Proszę państwa, druga poprawka ma następujące uzasadnienie. Przedstawię to w taki sposób. Otóż przyjmuje się dokładnie w ust. 9a, że podanie numeru identyfikacji podatkowej poprzedzonego kodem PL, czyli pokazanie tego numeru z kodem PL, powoduje, że uznaje się, że warunki z ust. 9 pkt 3 są spełnione, czyli uznaje się, jeżeli się to pokaże z kodem, że nabywca posiada siedzibę lub miejsce zamieszkania na terytorium kraju i nabywa paliwo na potrzeby prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium kraju albo posiada oddział z siedzibą na terytorium kraju utworzony na warunkach i zasadach określonych w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej. Przyjmuje się, że wtedy nie sprawdzamy i ta osoba spełnia warunki. Tymczasem na gruncie przepisów dotyczących podatku od towarów i usług jest możliwe posiadanie numeru identyfikacji podatkowej poprzedzonego kodem PL nawet, jeśli taka osoba nie ma w Polsce w ogóle siedziby, miejsca zamieszkania ani oddziału. W związku z tym uważam, że jeżeli chcemy zachować ten warunek, żeby osoba posiadała te cechy, to musimy z tej fikcji prawnej, z tego domniemania zrezygnować. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Proszę bardzo, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MF Wiesław Jasiński:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Wczoraj przez dłuższy czas dyskutowaliśmy dzięki panu profesorowi na temat fikcyjności czy niefikcyjności owego zapisu, w związku z tym pozwoli pan profesor, że dzisiaj nie będę się do tego odnosił.

Natomiast jest pewna inna kwestia, którą chciałbym podnieść. Mianowicie pan profesor zgłosił wczoraj, gdy późno do nocy dyskutowaliśmy o tym, poprawkę do art. 48. Proszę zwrócić uwagę, że dotyczy to składów podatkowych. Natomiast gdybyśmy nawet chcieli przyjąć poprawkę pana profesora, to zwróćmy uwagę, że najprawdopodobniej *ratio* tej poprawki pana profesora powinno być szersze. Trzeba by adekwatne uzupełnie-

nie zaproponować do art. 59, który dotyczy zarejestrowanych odbiorców. Tam również należałoby pójść tym samym tokiem rozumowania i to rozszerzyć.

W związku z tym takie jest w tej chwili nasze stanowisko na ten temat. Jest ono negatywne.

Poseł Włodzimierz Nykiel (PO):

Czyli, jak usłyszałem, pan minister kwestionuje to z tego powodu, że trzeba by było jeszcze gdzie indziej...

Podsekretarz stanu w MF Wiesław Jasiński:

Nie tylko z tego powodu, ale jeszcze dodatkowo chciałbym wskazać na ten element.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję. Tak, po kolei, bo najpierw zapytam Biuro Legislacyjne, czy ma jakieś uwagi w tej sprawie.

Legislator Wojciech Białończyk:

Panie przewodniczący, do samej poprawki nie mamy uwag, bo poprawka jest sformułowana poprawnie. Natomiast to, o czym powiedział pan minister, to jest, rzeczywiście, drugie zagadnienie, że w przypadku tego innego podmiotu też jest podobna konstrukcja przepisu. W art. 59 przy zarejestrowanym odbiorcy też niejako są analogiczne rozwiązania przewidziane. Tutaj poprawka dotyczy wyłącznie podmiotu prowadzącego skład podatkowy.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy są jakieś głosy w dyskusji? Proszę bardzo, pani przewodnicząca Skowrońska.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Po opinii pana ministra w sprawie tej poprawki oraz wypowiedzi Biura Legislacyjnego chciałabym zapytać, po pierwsze, pana ministra i biuro o to, czy ta ułomność, czyli zapisanie zmian tylko w art. 48 bez innego odesłania, to jest jedyna przeszkoda, bo o innych pan minister nie mówił. To po pierwsze. Pan minister dzisiaj w opinii w sprawie tej poprawki pokazał tylko, że w systematyce ustawy w innym miejscu mamy zupełnie inny zapis. Zatem chcielibyśmy poznać te uwagi, które mówią, że gdyby poprawka była poprawnie sformułowana, to pozostają jeszcze inne uwagi, o których mówi pan minister.

Po drugie, jest pytanie do Biura Legislacyjnego. Czy w tej systematyce i w miejscu, w którym jesteśmy, nie można tej poprawki czytać następująco, że dotyczy ona zmiany w zestawieniu, które mamy, z konsekwencjami, czyli pan poseł może złożyć autopoprawkę rozszerzającą o artykuł... Nie pamiętam, ale chyba art. 56 czy art. 59. Czy można zatem tak to potraktować?

Pytanie do Biura Legislacyjnego jest trochę inne, do pana ministra trochę inne. Gdyby pan minister był uprzejmy wyjaśnić, jakie są powody państwa negatywnego stanowiska, poza ułomnością tej poprawki, jak ją państwo czytają, to chcielibyśmy je poznać. Jakie to są powody? Pytam dlatego, że pracujemy i jeśli nawet nie Sejm, to Senat w tej sprawie mógłby również spowodować zmianę przepisów.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Pani przewodnicząca, zanim usłyszymy odpowiedź, jeszcze pan profesor Nykiel chciał zabrać głos. Proszę bardzo.

Poseł Włodzimierz Nykiel (PO):

Krótko. Z dzisiejszej wymiany argumentów wynika jedynie, że analogiczną poprawkę należałoby włączyć, wstawić czy wprowadzić w innym miejscu. Natomiast dzisiaj nie usłyszałem argumentów przeciw. Może umówmy się, że ta poprawka będzie wprowadzona, natomiast co do tej innej, zasadnej, to nie wiem. Sam rząd, Senat... No, jest tu chyba parę możliwych rzeczy. Najważniejsze, żeby akt prawny był możliwie jak najlepszy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję. Poproszę pana ministra o ustosunkowanie się.

Podsekretarz stanu w MF Wiesław Jasiński:

Panie przewodniczący, pani przewodnicząca, dziękuję bardzo serdecznie za precyzję w skonstatowaniu uwag dotyczących art. 59. Wczoraj w tej długiej dyskusji mówiliśmy o tym, że w pewnej części uwzględnilibyśmy uwagi pana profesora, ale nie zgadzaliśmy się na całkowite skreślenie tego przepisu. Przypominam tylko naszą dyskusję, stąd pozwoliłem sobie na taki skrót. Przepraszam za to. W związku z tym mamy takie oto rozwiązanie pośrednie, że gdybyśmy w Senacie potrafili nad tym się pochylić, rozszerzając uwagi pana profesora o zmiany w art. 59 i niewykreślanie tego, ale inne ujęcie, to wtedy w połowie drogi spotkalibyśmy się w tym zakresie, panie profesorze.

Poseł Włodzimierz Nykiel (PO):

No, rzecz polega na tym...

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Tak, proszę bardzo.

Poseł Włodzimierz Nykiel (PO):

O, przepraszam.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Proszę bardzo, panie profesorze.

Poseł Włodzimierz Nykiel (PO):

Przepraszam. Jestem bardziej do innych dyskusji przyzwyczajony. Rzecz polega na tym, że tego nie widziałem, ale nie wykluczam, że to może być rozwiązaniem dla tej sytuacji. Powtarzam jednak, że pan minister teraz tego nie ma. Nie wiemy o tym, jak to wyglądałoby, prawda? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję. Rzeczywiście, poproszę Biuro Legislacyjne, bo rozumiem, że jesteśmy po drugim czytaniu, więc chyba już nie ma możliwości rozszerzania w tej chwili zakresu poprawki.

Legislator Wojciech Białończyk:

Panie przewodniczący, rzeczywiście, drugie czytanie odbyło się w dniu wczorajszym. Wczoraj można było zgłaszać poprawki. Teraz jest kwestia następująca, że w poprzednim punkcie przy okazji omawiania poprawki do Prawa celnego ta modyfikacja poprawki oraz konieczność skreślenia ust. 5–7 w art. 24 tamtej ustawy, zmieniającej Prawo celne, była wprost legislacyjną konsekwencją wprowadzenia tej poprawki, więc tu był bardzo ścisły związek.

Teraz jest pytanie do strony rządowej. Czy ewentualne zmiany zaproponowane przez pana profesora w tej poprawce są tak ściśle powiązane ze zmianami w art. 59, że muszą być te zmiany rozpatrywane łącznie? Czy skreślenie ust. 9a w art. 48 powoduje konieczność skreślenia również ust. 8a w art. 59? Czy to niejako ma działać automatycznie, czy też te rozwiązania mogą być nieco odmienne dla zarejestrowanego odbiorcy i podmiotu prowadzącego skład podatkowy?

Jeżeli bowiem jest tu taka bardzo ścisła zależność, że te rozwiązania muszą być tożsame w obu przypadkach, to rzeczywiście można byłoby się zgodzić na rozszerzenie tej poprawki jako na legislacyjną konsekwencję wprowadzonego rozwiązania. Jeżeli natomiast te rozwiązania mogą samodzielnie funkcjonować, to wówczas zmiana w art. 59 stanowiłaby samodzielną, odrębną poprawkę. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Proszę bardzo, panie ministrze. Chociaż trochę może jest to akademicka dyskusja, ale proszę bardzo.

Podsekretarz stanu w MF Wiesław Jasiński:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Panie mecenasie, na przestrzeni całej tej ustawy, jak też zmian w ustawie, traktujemy adekwatnie obie kategorie podmiotów – i skład podatkowy, i zarejestrowanego odbiorcę. W związku z tym, jak pan doskonale zresztą

wie dzięki wysiłkowi, który pan w to włożył, dziwnie byłoby traktować to nagle inaczej, prawda? W tym kontekście również rozpatrujemy wkład pana profesora.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję. Proszę bardzo, jeszcze pani przewodnicząca Skowrońska.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Po wypowiedziach pana ministra i przedstawiciela Biura Legislacyjnego jest zatem prosta konstatacja. Wnioskodawcy mogą zmodyfikować tę poprawkę i można nad nią głosować. Dotyczy to zmian w art. 59. Nie, jednak chyba i pan będzie miał rację, i ja będę miała rację w tym przypadku. To jest taka sytuacja, którą rozstrzygamy w głosowaniu.

Stanowisko rządu to jest mówienie, że w przyszłości też możemy to poprawić. Jeżeli zatem przyjmiemy rozwiązanie, że poprawkę uzupełniamy o konsekwencje w art. 59, to rozstrzyga Wysoka Izba. Mój głos jest za tym, żeby uwzględnić opinię dotyczącą związku, o którym mówił pan minister, żeby można było uzupełnić poprawkę o zmiany w art. 59. To po pierwsze.

Drugi krok. Jeżeli nawet rząd w tym przypadku miałby inne stanowisko albo państwo senatorowie chcieliby to inaczej zapisać, to jest na to czas. Dzisiaj na tym etapie intencja, którą wnioskodawcy w tej poprawce mają, byłaby odzwierciedlona. Obojętnie, na którym etapie, rozstrzygamy to i tak w głosowaniu.

Zatem to jest to, o czym mówił pan minister poprzednio odnośnie do głosowanych przepisów. To rozstrzygnięcie należy do Komisji. Moim zdaniem i według opinii wypowiedzianych przez przedstawiciela Biura Legislacyjnego, pan poseł mógłby to rozszerzyć po tym wyjaśnieniu przez pana ministra.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję, pani przewodnicząca. Rzeczywiście, pewnie rozstrzygniemy tę sprawę w głosowaniu. Natomiast chciałbym, żebyśmy mieli, głosując, jasność również co do sytuacji formalnej, bo zrozumiałem jednak troszkę odwrotnie niż pani przewodnicząca wcześniejszą wymianę poglądów. Zrozumiałem, że tutaj jakby nie ma automatyzmu. Nie wiem, czy dobrze zrozumiałem, że to...

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Rozstrzyga Komisja.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Okej, tylko chciałbym usłyszeć zdanie Biura Legislacyjnego, że to nie jest tak, że prostą konsekwencją tej poprawki jest również zmiana w art. 59. Czy dobrze zrozumiałem, czy się mylę?

Legislator Wojciech Białończyk:

Panie przewodniczący, właśnie o to pytałem pana ministra, czy rzeczywiście te rozwiązania mogłyby funkcjonować w różnym kształcie, tzn. odrębne rozwiązania dla zarejestrowanego odbiorcy i inne dla podmiotu prowadzącego skład podatkowy. Pan minister powiedział, że przepisy te były projektowane jako przewidujące tożsame rozwiązania dla obu rodzajów podmiotów. Jeżeli więc przyjąć, że rozwiązania mają być analogiczne czy tożsame i dla zarejestrowanego odbiorcy, i dla podmiotu prowadzącego skład podatkowy, można to ewentualnie rozważyć i potraktować rozszerzenie jako konsekwencję po to, by zapewnić tożsamość rozwiązań w obu przypadkach.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Okej. To już teraz rozumiem. Czyli rozumiem, że nie ma przeszkód legislacyjnych, natomiast pan minister wnosi zastrzeżenia również co do samej treści poprawki, tak?

Podsekretarz stanu w MF Wiesław Jasiński:

Tak, oczywiście. Jeszcze raz powtarzam. Pani przewodnicząca, stanowisko projektodawcy w tym zakresie jest niezmienne, tzn. nie zgadzamy się na skreślenie tego przepisu, tak jak proponuje pan profesor. Charakter całego pakietu jest związany z uszczelnianiem. Uważamy, że ten przepis powinien się tam znaleźć. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję. Rozumiem, że w tej sytuacji musimy przegłosować tę poprawkę, w związku z czym przechodzimy do głosowania. Rozumiem, że jeśli założylibyśmy, że poprawka przejdzie, to wtedy już nie ma sensu zmieniać treści tej poprawki, bo to jest konsekwencja legislacyjna, którą państwo by wprowadzili. Pani przewodnicząca, albo jest to konsekwencja legislacyjna i jest to przez Biuro Legislacyjne zmieniane, albo zmieniamy treść poprawki. Treści poprawki zmienić nie możemy, bo nie jesteśmy już w drugim czytaniu. Musimy tutaj jednak dbać również o to, żeby przestrzegać regulaminu. Tak nie może być.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

W świetle tego, co powiedział pan minister, konsekwencją zamierzeń projektodawcy była określona systematyka. W zaproponowanej zmianie wchodzimy w tę systematykę w jednej części. Biuro Legislacyjne nie może powiedzieć, że to są konsekwencje literalnie wynikające z przedłożenia, ale z samej poprawki dla ułożenia tego, więc jeśli można rozstrzygnąć, wnioskodawcy mogliby to uzupełnić wraz z konsekwencjami. Nie będę się tutaj upierać, ale do strony regulaminowej taka akurat jest konstrukcja, że można było...

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Pani przewodnicząca, przepraszam. No, jednak muszę...

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Zrobi pan i tak, co chce.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Ale nie chodzi o to, że zrobię, co chcę, bo tu jakby nie o to chodzi, tylko o to, żebyśmy się trzymali jednak pewnych zasad pracy. Jeszcze raz powtórzę. Jeśli jest tak, że ta poprawka pociąga za sobą automatycznie zmianę legislacyjną w innym miejscu, to wtedy zgoda, prawda? Natomiast jeśli chodzi o modyfikację treści poprawki, nie możemy się, niestety, na to w tej chwili zgodzić. Argumentacja jest jakby taka, że to jest intencją wnioskodawców. No, nie jesteśmy związani intencją wnioskodawców, prawda? Musimy to podejmować literalnie, w oparciu o regulamin, więc musimy tę poprawkę przegłosować w takiej treści, w jakiej ona została złożona.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Cieszymy się tylko, że pokazaliśmy, że istnieje jakiś problem w tej sprawie.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Dziękuję bardzo. Na pewno to się udało. Szanowni państwo, w takim razie przechodzimy do głosowania nad poprawką nr 2.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki? Kto jest przeciw? Czy ktoś się wstrzymał od głosu?

Sekretarz Komisji Anna Woźniak:

8 głosów za, 18 przeciw, 2 wstrzymujące się.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję. Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała większości i tym samym nie uzyskała pozytywnej rekomendacji Komisji.

Rozumiem też, że taka była deklaracja ze strony pana ministra, że jakby dalsza praca na etapie Senatu jest tutaj jak najbardziej możliwa, więc zachęcam do tego, żeby taką poprawkę czy próbę uzgodnienia na etapie Senatu podjąć.

Szanowni państwo, ponieważ sprawozdawcą ustawy był wskazany przez Komisję pan poseł Andrzej Kosztowniak, proponuję, żeby w dalszym ciągu pozostał sprawozdawcą. Nie słyszę sprzeciwu ze strony państwa.

W związku z tym stwierdzam, że Komisja wybrała pana posła Andrzeja Kosztowniaka na sprawozdawcę Komisji.

Bardzo dziękuję. Zamykamy punkt drugi i przechodzimy do punktu trzeciego porządku dziennego. Rządowe sprawozdanie z wykonania budżetu państwa w 2015 r. zostało w dniu 1 czerwca br. skierowane przez Marszałka Sejmu do rozpatrzenia przez

Komisję. Zgodnie z postanowieniem Marszałka Sejmu z dnia 14 czerwca br., inne komisje sejmowe mają przedstawić naszej Komisji opinie o wykonaniu budżetu we właściwych im częściach budżetowych. Jednocześnie przedstawiona przez prezesa Najwyższej Izby Kontroli analiza wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2015 r. w dniu 16 czerwca br. została skierowana do Komisji i innych komisji sejmowych. W dniu dzisiejszym Komisja rozpocznie rozpatrzenie wykonania budżetu w częściach należących do jej wyłącznej właściwości. Członkowie Komisji otrzymali pocztą elektroniczną informacje o wykonaniu budżetu przygotowane przez dysponentów części budżetowych, informacje NIK o wynikach kontroli wykonania budżetu w tych częściach budżetowych, a także opracowania Biura Analiz Sejmowych. Jednocześnie informuję, że wszystkie materiały dostępne są w wersji elektronicznej na iPadach.

Rozpatrywanie sprawozdania z wykonaniu budżetu będzie odbywało się w następujący sposób: wystąpienie przedstawiciela Ministra Finansów, wystąpienie posła wyznaczonego przez prezydium Komisji do koreferowania wykonania poszczególnych części budżetowych, wystąpienie przedstawiciela NIK, a następnie dyskusja.

Przystępujemy do rozpatrzenia wykonania budżetu w części budżetowej 19 – Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe. Poproszę o zabranie głosu przedstawiciela Ministra Finansów. Proszę bardzo, pani minister Majszczyk.

Podsekretarz stanu w MF Hanna Majszczyk:

Panie przewodniczący, pani dyrektor generalna Monika Nowosielska przedstawi ten budżet. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Proszę bardzo.

Dyrektor generalny MF Monika Nowosielska:

Panie przewodniczący, szanowne panie posłanki i panowie posłowie, chciałam w skrócie przedstawić wykonanie budżetu w części 19, z której finansowane są wydatki administracji podatkowej, kontroli skarbowej, Służby Celnej, a także samego Ministerstwa Finansów oraz dwóch jednostek podległych – Centrum Edukacji Zawodowej Resortu Finansów oraz Centrum Przetwarzania Danych Ministerstwa Finansów.

Generalnie w ustawie budżetowej na 2015 r. zaplanowano dochody w wysokości 3 597 000 tys. zł. W wyniku nowelizacji ustawy budżetowej kwotę tę zwiększono do wysokości 4 018 000 tys. zł. Wykonanie dochodów wynosiło 3 490 000 tys. zł i stanowiło około 86% kwoty ujętej w znowelizowanej ustawie budżetowej. Warto podkreślić, że to wykonanie – można powiedzieć, że zaledwie albo aż – w 86% było spowodowane konsolidacją procesów pomocniczych w administracji podatkowej, a także przeniesieniem dochodów okołopodatkowych z części 19 do części 77 w trakcie roku budżetowego od 1 kwietnia 2015 r. Najwyższy udział w dochodach zrealizowanych w części 19 stanowiły cła – około 83%.

Przechodząc do podrozdziału obejmującego wydatki budżetowe, chciałam poinformować, że w ustawie budżetowej zostały zaplanowane wydatki w kwocie 6 349 000 tys. zł. W wyniku nowelizacji ustawy budżetowej kwotę tę zmniejszono o 29 000 tys. zł do kwoty 6 320 000 tys. zł. Następnie w trakcie roku budżetowego plan wydatków został zwiększony do wysokości 6 361 000 tys. zł. Było to spowodowane większym wykorzystaniem i zapotrzebowaniem na środki z rezerw celowych.

Wydatki budżetowe środków europejskich zostały zaplanowane w wysokości 80 000 tys. zł. W trakcie roku budżetowego zostały zwiększone do 152 000 tys. zł. Zmiana ta była spowodowana większym zaangażowaniem w projekty i programy unijne.

To wszystko w skrócie, panie przewodniczący. Jeżeli będą jakieś pytania, służymy informacją. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Oczywiście. Dziękuję bardzo, pani dyrektor. Bardzo proszę pana posła Pawła Arndta o koreferat.

Poseł Paweł Arndt (PO):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Pani minister, szanowni państwo, postaram się mówić równie krótko. Część 19 budżetu państwa to pierwsza część, którą rozpatrujemy przy omawianiu wykonania budżetu za rok 2015, więc na początku może kilka uwag natury ogólnej. Rok 2015 nie był rokiem typowym. Odbyły się wybory i zmiana ekipy rządowej. To jest jak gdyby jedna sprawa. Nowelizacja budżetu pod koniec roku – 16 grudnia – to jest kolejna sprawa, która miała wpływ na realizację tego budżetu. No, i wreszcie to, o czym mówiła pani dyrektor, czyli konsolidacja w administracji podatkowej, a to szczególnie miało wpływ na realizację zadań właśnie w części budżetowej 19.

Może warto byłoby też podać jedną informację ogólną, żebyśmy wiedzieli, o czym mówimy. Otóż w roku 2015 dochody zgromadzone w części 19 stanowiły 1,2% dochodów budżetu państwa ogółem. Wydatki natomiast w części 19 miały 1,9% udziału w wydatkach ogółem.

Kilka uwag o dochodach. Tutaj mamy taką trochę dziwną sytuację. Pani dyrektor podała kwoty. Planowano 3 600 000 tys. zł, jeśli chodzi o dochody, po czym o ponad 400 000 tys. zł ta kwota została zwiększona – zupełnie niepotrzebnie, bo się okazuje, że wykonanie było właśnie zbliżone do tej pierwszej kwoty. W ten sposób dochody zostały wykonane w kwocie nieco ponad 86%, natomiast gdyby tej nowelizacji nie było, wykonanie dochodów byłoby w 97%.

Jeśli chodzi o dochody, to najwyższy udział w dochodach w części 19 stanowiły dochody z ceł. Tu jest dobra wiadomość. Te dochody były wyższe o 5% od dochodów planowanych. Jest to niewątpliwie dobra wiadomość dla budżetu. Niższe dochody z kolei były w części dotyczącej administracji, co było spowodowane tym, o czym mówiła pani dyrektor, która powiedziała o konsolidacji i o przeniesieniu przynajmniej niektórych dochodów z części 19 do części 77. Ogólnie należy stwierdzić, że dochody budżetu państwa zostały wykonane poprawnie.

Jeśli chodzi o wydatki, tu mam jeszcze mniej do powiedzenia. Wydatki w sumie zostały wykonane w około 99% w stosunku do planu, więc – powiedzmy – wyjątkowo dobrze. W tej kwocie największy udział mają wydatki na administrację, jak też m.in. na wynagrodzenia. Wiem, że wynagrodzenia zawsze budzą dosyć dużo emocji i pytań, więc może tylko dla przykładu powiem, ile wynosiła średnia płaca w 2015 r. w urzędach. W MF to było 7868 zł, w izbach skarbowych i urzędach skarbowych – 4931 zł, w urzędach kontroli skarbowej – 6309 zł, w urzędach celnych i izbach celnych – 5717 zł. Nie są to jakieś wygórowane kwoty. Myślę, że nad tym też warto się w przyszłości zastanowić.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, ogólnie zarówno dochody, jak i wydatki w ramach części 19 wykonane były na poziomie bliskim wielkościom planowanym. W związku z tym proponuję, aby Komisja pozytywnie zaopiniowała wykonanie budżetu w części 19.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję. Proszę przedstawiciela NIK o przedstawienie wyników kontroli wykonania budżetu.

Wicedyrektor Departamentu Budżetu i Finansów Najwyższej Izby Kontroli Anna Rybczyńska:

Dzień dobry. Anna Rybczyńska, wicedyrektor Departamentu Budżetu i Finansów przeprowadzającego kontrolę. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, chciałabym przedstawić pokrótce wyniki kontroli w części 19, która odbyła się w pierwszym kwartale br.

NIK stwierdziła, że wykonanie dochodów i wydatków w części 19 nastąpiło zgodnie z założeniami ustawy budżetowej. Dochody zostały zrealizowane w 86,8% kwoty przyjętej w ustawie, wydatki budżetu państwa na poziomie 99% planu po zmianach, natomiast wydatki budżetu środków europejskich na poziomie 97% planu po zmianach. W tym miejscu podkreślenia wymaga fakt, że – jak już tutaj wcześniej było wspomniane – w części 19 prezentowana jest tylko część dochodów i wydatków związanych z zadaniami należącymi do kompetencji Ministra Finansów.

Dochody w tej części wyniosły 3 500 000 tys. zł, czyli o 3,3% mniej niż w 2014 r. Jak już tu wcześniej było powiedziane, w 84% składały się z dochodów z ceł. Pozostałe dochody stanowiły odsetki od rachunków i lokat Ministra Finansów. Dochody z ceł zostały zrealizowane w kwocie blisko 3 000 000 tys. zł, czyli o 5% więcej niż zaplanowano w znowelizowanej ustawie na rok 2015 i o 20% więcej niż wykonano rok wcześniej. W tym miejscu warto też wspomnieć, że ponad 70% tej kwoty przekazano do budżetu Unii Europejskiej z tytułu udziału w opłatach celnych w ramach części 84 – Środki własne Unii Europejskiej.

Zrealizowane w części 19 wydatki wyniosły 6 300 000 tys. zł. Obejmowały przede wszystkim wydatki związane z funkcjonowaniem urzędu obsługującego Ministra Finansów i jednostek podległych, z czego 65% stanowiły wydatki na wynagrodzenia. Poza tym istotne wielkości stanowiły wydatki na realizację programu rządowego „Wspieranie przedsiębiorczości z wykorzystaniem poręczeń i gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego" oraz dotacje i subwencje dla partii politycznych. Wydatki były o 3,6% wyższe niż w roku poprzednim. Ponad połowę środków przeznaczono na urzędy i izby skarbowe, prawie ¼ na izby i urzędy celne. Wydatki na utrzymanie urzędu obsługującego ministra – centrali MF – stanowiły 5% wydatków dysponenta części.

W badanej próbie wydatków nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków. NIK pozytywnie zaopiniowała łączne sprawozdania budżetowe za 2015 r. sporządzone przez dysponenta części 19. Jednakże w toku kontroli stwierdzono trzy nieprawidłowości w działalności dysponenta części budżetowej. Część z nich skutkowała wystąpieniem do Ministra Finansów z wnioskami pokontrolnymi, które minister zadeklarował zrealizować. Żeby wymienić tylko niektóre ze zjawisk, na jakie NIK zwróciła uwagę, należy wspomnieć m.in. o niepełnym wykorzystaniu możliwości finansowania zadań z budżetu środków europejskich, braku precyzyjnych zapisów odnośnie do wykorzystania środków pochodzących od koncernów tytoniowych na walkę z przemytem wyrobów tytoniowych czy też nierzetelnym ewidencjonowaniu wydatków *de minimis*. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję. Otwieram dyskusję. Czy ktoś z państwa chce zabrać głos w tej sprawie? Rozumiem, że nie, w związku z czym stwierdzam zakończenie omawiania budżetu w tej części.

Ponieważ padł wniosek o pozytywne zaopiniowanie, zapytam, czy ktoś z państwa jest przeciwko temu wnioskowi. Nie słyszę.

W związku z tym stwierdzam, że Komisja pozytywnie zaopiniowała wykonanie budżetu w zakresie części budżetowej 19 – Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe.

Przechodzimy do części budżetowej 77 – Podatki i inne wpłaty na rzecz budżetu państwa. Bardzo proszę przedstawiciela Ministra Finansów o zabranie głosu.

Podsekretarz stanu w MF Piotr Nowak:

Dzień dobry. Dziękuję, panie przewodniczący. Szanowna Komisjo, podatki i inne wpłaty na rzecz budżetu państwa obejmują dochody podatkowe, część dochodów niepodatkowych oraz dochody pochodzące z UE, przeznaczone na finansowanie programów i projektów realizowanych przez administrację rządową. Wykonanie ogółem w 2015 r. dochodów ujętych w części 77 wynosiło 264 453 277 tys. zł, tj. nominalnie o 1% więcej w stosunku do prognozy zapisanej w znowelizowanej ustawie budżetowej na 2015 r. i o 3,6% mniej niż w pierwotnej ustawie budżetowej.

Z uwagi na brak istotnych zmian w systemie podatkowym najważniejszym czynnikiem mającym wpływ na wysokość dochodów budżetu państwa w 2015 r. była sytuacja makroekonomiczna. W 2015 r. zanotowano po raz kolejny przyspieszenie realnego tempa wzrostu PKB do 3,6% z 3,3% w 2014 r., jednakże struktura tego wzrostu gospodarczego była mniej sprzyjająca dla procesu gromadzenia dochodów niż w roku poprzednim. W 2015 r. nastąpiło spowolnienie tempa wzrostu popytu krajowego, co przełożyło się na wyhamowanie tempa wzrostu importu przy jednoczesnym przyspieszeniu tempa wzrostu eksportu, będącego efektem m.in. poprawy dynamiki aktywności na polskich głównych rynkach eksportowych. W efekcie w porównaniu do 2014 r. odnotowano

zmniejszenie wkładu popytu krajowego we wzrost gospodarczy na korzyść eksportu netto.

Głównym powodem obniżenia dynamiki popytu krajowego był spadek dynamiki akumulacji oraz spożycia publicznego, których nie było w stanie zrównoważyć przyspieszenie tempa wzrostu konsumpcji prywatnej. Warunki gromadzenia dochodów podatkowych w 2015 r. w lepszym stopniu oddaje jednak analiza kształtowania się dynamiki odpowiednich komponentów PKB, które składają się na bazę podatku VAT, w ujęciu nominalnym. W 2015 r. odnotowano spadek nominalnego tempa wzrostu zarówno konsumpcji prywatnej, jak i publicznej, jak również inwestycji sektora instytucji rządowych i samorządowych. Zmniejszenie tempa wzrostu inwestycji publicznych było wynikiem naturalnego procesu przejścia finansowania ze starej do nowej perspektywy wydatkowej środków europejskich. Z kolei obniżenie nominalnej dynamiki spożycia w dużej mierze było efektem deflacji. O ile w 2014 r. mieliśmy do czynienia ze stagnacją cen w ujęciu średniorocznym, czyli inflacja wynosiła 0%, o tyle w 2015 r. pierwszy raz po okresie transformacji nastąpił spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych, który wyniósł 0,9%.

W znowelizowanej ustawie budżetowej zmniejszono prognozę dochodów budżetu państwa w części 77 o 12 300 000 tys. zł. Prognoza dochodów z podatków pośrednich została zmniejszona o 13 900 000 tys. zł, z podatków dochodowych zwiększona o 1 700 000 tys. zł.

Główną przyczyną konieczności zmniejszenia prognozy dochodów podatkowych były niskie wpływy z podatku VAT. W okresie od stycznia do października 2015 r. wpływy z VAT wynosiły 102 400 000 tys. zł, tj. zaledwie 76% kwoty zaplanowanej w pierwotnej ustawie budżetowej na cały rok 2015. Zaawansowanie wykonania dochodów w analogicznym okresie 2014 r. było znacząco wyższe i wynosiło 84,9% całorocznych wpływów. W porównaniu do analogicznego okresu 2014 r. wpływy z VAT w okresie od stycznia do października 2015 r. były niższe o 3 100 000 tys. zł, tj. o 3%. Wykonanie wpływów z VAT było szczególnie słabe w pierwszym półroczu 2015 r., w którym zanotowano spadek wpływów z VAT w stosunku do pierwszego półrocza 2014 r. aż o 7,6%. Sytuacja poprawiała się w kolejnych miesiącach, jednakże poprawa nie pozwalała zrealizować pierwotnej prognozy dochodów z VAT.

W podatku PIT w 2015 r. wystąpił po raz kolejny skutek finansowy wprowadzenia nowego przepisu, tzn. możliwości otrzymania przez podatnika zwrotu niewykorzystanej ulgi z tytułu wychowywania dzieci. Pomimo że ulga na dzieci zwiększyła się o 1 400 000 tys. zł i objęła 600 tys. więcej dzieci, dochody z podatku PIT zwiększyły się o 4,7%. Wzrost wynikał głównie z dobrej realizacji dochodów z podatku od działalności gospodarczej. Według szacunków MF, w 2015 r. największa część bazy podatkowej PIT wzrosła o 3,8%.

Wysoka dynamika realizacji dochodów z CIT była zasługą głównie bardzo dobrego dla sektora finansów publicznych rozliczenia rocznego za 2014 r. Nawet po oczyszczeniu dochodów budżetu państwa, jeśli chodzi o efekt wymienionego rozliczenia, dochody rosły szybciej niż nominalne PKB, tj. CIT wzrósł o 5,6%, natomiast wzrost PKB wynosił 4,1%.

W 2015 r. po raz pierwszy od kilkunastu lat nie wprowadzono podwyżki stawki akcyzy na wyroby tytoniowe. Do 2014 r. corocznie podwyższano stawki, aby osiągnąć minimalny poziom opodatkowania wymagany przez UE. Dochody budżetu państwa z podatku akcyzowego od wyrobów tytoniowych w 2015 r. zostały wykonane na poziomie dochodów z 2014 r.

W 2015 r. obniżono stawkę akcyzy na paliwa silnikowe (benzynę silnikową, olej napędowy i gaz LPG) o 25 zł/1000 l. O tę samą wielkość podwyższono stawki opłaty paliwowej. Dochody budżetu państwa od paliw silnikowych wzrosły w 2015 r. o 1,6% rok do roku, natomiast łączne wpływy z akcyzy i opłaty od tych paliw wzrosły o 3,3% rok do roku. Zmiana stawek będzie obowiązywała do końca 2019 r.

W odniesieniu do dochodów niepodatkowych rejestrowanych w części 77 należy wskazać, że w 2015 r. uzyskano dochody z tytułu wpłaty z zysku Banku Gospodarstwa Krajowego, które wyniosły 1 213 265 tys. zł. Tak dużą kwotę uzyskano dzięki kumulacji wypłat z zysku za 2013 r. i 2014 r. oraz zaliczkowej wpłaty z zysku za pierwsze trzy kwartały 2015 r. Zgodnie z prognozą zawartą w ustawie budżetowej, w 2015 r. budżet państwa nie uzyskał wpłaty z zysku Narodowego Banku Polskiego. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję, panie ministrze. Proszę o koreferat pana przewodniczącego Janusza Cichonia.

Poseł Janusz Cichoń (PO):

Szanowny panie przewodniczący, pani minister, panie ministrze, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, dokonując oceny wykonania budżetu państwa w części 77, należy zwrócić uwagę przede wszystkim na to, że podstawowym problemem są dochody z VAT. Druga kwestia, która moim zdaniem też wymaga podkreślenia, to jest wzrost zaległości podatkowych.

Słów parę o VAT, bo powtarzać tego, co mówił już pan minister, pewnie nie powinienem. Zwrócę uwagę państwa na to, że rok 2015 to był pierwszy rok, w którym mieliśmy deflację. Ostatecznie wyniosła ona 0,9%. W założeniach budżetowych do budżetu na rok 2015 opierano się na kalkulacji, która zakładała inflację na poziomie 1,7%. To naprawdę zasadnicza różnica, która nie pozostawała bez wpływu na dochody, głównie właśnie z podatku VAT.

Do tego dochodzi zmiana struktury PKB, o której mówił pan minister. W moim przekonaniu, to także ma bardzo istotne znaczenie dla kształtowania się dochodów z VAT. Przykładem jest chociażby eksport, który odgrywa coraz większą rolę, a wyraźnie jego udział w PKB wzrósł w 2015 r., chociaż nie jest to jedyna zmiana w strukturze, która skutkuje niższymi dochodami.

Warto też zwrócić uwagę na to, że mieliśmy do czynienia z pewnym przesunięciem dochodów w czasie w związku ze zwiększonym zainteresowaniem formułą upoważnionego przedsiębiorcy (AEO), a także przesunięciem rozliczenia podatku VAT od importu towarów z urzędów celnych do deklaracji rozliczanych w urzędach skarbowych. Mamy wreszcie bardzo ważny z punktu widzenia dochodów projekt, który wszedł w życie w połowie 2015 r. To jest kwestia rozliczania VAT od samochodów osobowych. Budziło to bardzo wiele emocji. Jeśli dobrze pamiętam, kalkulowaliśmy ubytek dochodów z tego tytułu na poziomie 2 700 000 tys. zł. W związku z tym także w porównaniu rok do roku te kwestie pewnie trzeba byłoby uwzględniać.

Podkreślić też należy fakt, że w 2015 r. wprowadzaliśmy szereg rozwiązań uszczelniających pobór podatku. Przyznam też uczciwie, że założenia co do tych rozwiązań szły nieco dalej. No, ale wprowadziliśmy rozwiązania dotyczące chociażby rozszerzenia mechanizmu *reverse charge* (odwróconego opodatkowania). Ograniczyliśmy możliwość nierejestrowania obrotu. To są działania, które naszym zdaniem przyniosły efekty. O tym zresztą mówił także pan minister. Są one widoczne zwłaszcza przez pryzmat dochodów w końcówce roku 2015 i ostatecznie wyższej niż zakładała nowelizacja realizacji dochodów z VAT.

Myślę, że to najistotniejsze kwestie, które chciałbym podnieść. W moim przekonaniu wykonanie budżetu państwa w tej części powinno być zaopiniowane pozytywnie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Poproszę NIK o opinię.

Wicedyrektor Departamentu Budżetu i Finansów NIK Andrzej Łodyga:

Andrzej Łodyga, wicedyrektor Departamentu Budżetu i Finansów. Na wstępie chciałbym potwierdzić dane dotyczące zrealizowanych dochodów poprzez część 77 – dane, o których mówił zarówno pan minister, jak i pan poseł Cichoń. Chciałbym tylko zwrócić uwagę, że na dochody w części 77 złożyły się dochody podatkowe w kwocie 259 700 000 tys. zł, dochody niepodatkowe w kwocie ponad 3 000 000 tys. zł oraz dochody ze środków UE i innych źródeł zagranicznych w kwocie prawie 1 800 000 tys. zł. Oczywiście, mówiąc o dochodach ze środków UE, nie mam na myśli dochodów w ramach budżetu środków europejskich, lecz refundacje na wydatki poniesione na realizację projektów pomocy technicznej.

Prognoza dochodów budżetu państwa w części 77, określona w znowelizowanej ustawie budżetowej, została zrealizowana w 101%. Natomiast prognoza zawarta w styczniowej ustawie okazała się znacząco zawyżona w zakresie dochodów z VAT. Dochody z tego tytułu były niższe od pierwotnego planu o 11 500 000 tys. zł. W ocenie NIK, niższe

dochody z VAT były spowodowane następującymi czynnikami: pogorszeniem skuteczności poboru tego podatku, znacznym wzrostem zaległości, nietrafną prognozą wzrostu średnich cen towarów i usług konsumpcyjnych, zbyt optymistyczną prognozą wykonania dochodów z VAT w 2014 r. przyjętą jako podstawa planu dochodów na 2015 r., wreszcie wyższymi niż szacowano skutkami zmiany regulacji, mającymi wpływ na zmniejszenie dochodów, o których mówił również pan poseł Cichoń. Powiedzmy w skrócie, że chodzi o podatek importowy.

Jednocześnie NIK pragnie zwrócić uwagę, że w 2015 r. pogorszyła się, podobnie jak w trzech poprzednich latach, skuteczność poboru podatków. Chodzi o obniżenie się ściągalności przez urzędy skarbowe wpływów bieżących oraz zaległości podatkowych z lat ubiegłych. Pogorszenie ściągalności związane było ze znacznym wzrostem wykrytych oszustw podatkowych i brakiem możliwości wyegzekwowania podatków wymierzonych w decyzjach organów kontroli skarbowej i organów podatkowych. Gwałtownie, bo o 43,5%, wzrosły zaległości podatkowe. Tempo wzrostu zaległości podatkowych było wyraźnie wyższe niż w latach poprzednich. Zaległości podatkowe na koniec 2015 r. osiągnęły poziom prawie 59 000 000 tys. zł, w tym 11 800 000 tys. zł to były zaległości podatkowe zagrożone przedawnieniem, tzn. takie, które figurowały w ewidencji organów podatkowych 5 lat i dłużej. Wreszcie zmniejszyła się kwota zaległości podatkowych wyegzekwowanych w trybie postępowania egzekucyjnego przez urzędy skarbowe. Natomiast w trakcie 2015 r. odpisano z tytułu przedawnienia się zaległych podatków 2 200 000 tys. zł, podczas gdy w 2014 r. 1 700 000 tys. zł.

Na koniec już chciałbym poinformować Wysoką Komisję, że w wyniku kontroli dochodów realizowanych przez Ministra Finansów w części 77 NIK zwróciła się o opracowanie i sukcesywne wdrażanie strategii uszczelniania systemu podatkowego. Tak jak na wstępie powiedziałem, dane o dochodach w części 77 wykazano w sposób prawidłowy i rzetelnie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję, panie dyrektorze. Szanowni państwo, czy są jakieś głosy w dyskusji? Nie słyszę.

W związku z tym, że został sformułowany wniosek o pozytywne zaopiniowanie tej części, zapytam, czy ktoś z państwa jest przeciwnego zdania. Nie słyszę, w związku z czym stwierdzam, że Komisja pozytywnie zaopiniowała wykonanie budżetu w części budżetowej 77 – Podatki i inne wpłaty na rzecz budżetu państwa.

Przechodzimy do dochodów budżetów środków europejskich. Poproszę o głos przedstawiciela MF.

Podsekretarz stanu w MF Hanna Majszczyk:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, w ustawie budżetowej na rok 2015 zaplanowano dochody budżetów środków europejskich w wysokości 77 842 493 tys. zł. Natomiast wykonanie dochodów ogółem na wszystkie programy w 2015 r. zamknęło się w kwocie 64 463 747 tys. zł, w tym, jeżeli chodzi o programy, na fundusze strukturalne perspektywy finansowej 2007–2013, granty Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy, Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2009–2014 oraz Program Operacyjny „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich" – 41 144 313 tys. zł, fundusze strukturalne perspektywy finansowej 2014–2020 – 2 089 746 tys. zł, Wspólną Politykę Rolną – 21 229 688 tys. zł.

Niepełne zrealizowanie dochodów wynika z faktu, że realizacja planowanych dochodów na konkretny rok budżetowy jest uzależniona de facto od realizacji wydatków, postępu realizacji poszczególnych programów i projektów, a także, oczywiście, od refundacji tych kwot, przekazywanych przez komisję. Stąd też tempo przebiegu prac nad poszczególnymi projektami rzutowało na takie a nie inne wykonanie dochodów.

Jeżeli chodzi o wydatki, to w roku 2015 zostały one zaplanowane w kwocie 81 277 996 tys. zł. Natomiast zostały one zrealizowane w wysokości 67 695 447 tys. zł. Niepełne wykonanie tych wydatków również wynika z postępu prac nad poszczególnymi projektami i programami, zwłaszcza jeżeli chodzi o uruchamianie nowej perspektywy.

W efekcie zarówno realizacji dochodów, jak i wydatków zaplanowanych na rok 2015, planowany był w budżecie państwa deficyt na kwotę 3 435 503 tys. zł. Wskutek tych różnic w wykonaniu, o których przed chwilą wspominałam, ostatecznie deficyt budżetów środków europejskich ukształtował się na poziomie 3 231 700 tys. zł. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję, pani minister. Poproszę pana posła Jerzego Gosiewskiego o koreferat.

Poseł Jerzy Gosiewski (PiS):

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, zgodnie z przedłożonym sprawozdaniem z wykonania budżetu państwa w 2015 r. w części obejmującej dochody budżetów środków europejskich, wykonanie w tym zakresie w 2015 r. wynosiło około 64 500 000 tys. zł, co stanowi zaledwie 83% kwoty planowanej, która wynosiła około 78 000 000 tys. zł. Zgodnie z tym, co pani minister powiedziała, faktyczne wykonanie dochodów uzależnione jest od stopnia zrealizowanych wydatków, na który ma wpływ tempo realizacji poszczególnych projektów i programów. Wydatki budżetowe środków europejskich w 2015 r. wykonano w wysokości około 68 000 000 tys. zł w stosunku do planu w wysokości przeszło 81 000 000 tys. zł. Wydatki środków europejskich wydano w podobnym stopniu, czyli w około 83%.

Z przeprowadzonej przeze mnie analizy wynika, że budżety środków europejskich wykonano w różnym stopniu w poszczególnych programach i grupach tych programów. Zrealizowano dochody jedynie w programach operacyjnych – Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko (PO IiŚ), Programie Operacyjnym Innowacyjna Gospodarka (PO IG) i Programie Operacyjnym Rozwój Polski Wschodniej (PO RPW). Poniżej planu z tych programów operacyjnych zrealizowano tylko Program Operacyjny Kapitał Ludzki (PO KL).

Zdecydowanie gorzej sytuacja przedstawia się w przypadku wykonania budżetu dochodów środków europejskich na regionalne programy operacyjne (RPO) na lata 2007–2013, gdzie łączne dochody tych środków wykonano w wysokości blisko 9 000 000 tys. zł, co stanowi jedynie 63% planu.

Złe wykonanie dochodów środków europejskich wykonano w dziale dotyczącym perspektywy finansowej 2014–2020. Tu realizacja wynosi zaledwie około 2 100 000 tys. zł w stosunku do planu w wysokości około 6 700 000 tys. zł. Wykonanie to wynosi jedynie około 31%. Szczególnie małe wykonanie dochodów środków europejskich w 2015 r. w dziale obejmującym perspektywę finansową 2014–2020 zdecydowanie utrudni i opóźni realizację projektów i programów w kolejnych latach, tym bardziej że okres programowania trwa już trzeci rok.

Dochodów budżetów środków europejskich w innych programach również nie zrealizowano w pełni. Przykładowo podam wykonanie w zaokrągleniu do pełnych procentów: Szwajcarsko-Polski Program Współpracy – 60%, Norweski Mechanizm Finansowy 2009-2014 – 72%, Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2009-2014 – 79%, Program Operacyjny „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich" – jedynie 36%, Wspólna Polityka Rolna – 83%.

Łączna kwota wykonania dochodów środków europejskich we wszystkich programach wynosi około 64 500 000 tys. zł, co stanowi jedynie 83% planu.

Chciałbym na zakończenie zadać pani minister kilka pytań. Dlaczego w tak wyjątkowo nikłym stopniu wykonano dochody budżetów środków europejskich? Kto jest winny tej sytuacji? Jakie środki zamierza podjąć rząd, by w przyszłości zrealizować zamierzone cele, wykorzystując racjonalniej niż dotychczas środki europejskie? Czy możliwe jest jeszcze odzyskanie wszystkich dochodów środków europejskich, które były zaplanowane, ale nie zrealizowano ich w 2015 r.? Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Dziękuję bardzo. A jaki jest wniosek pana posła?

Poseł Jerzy Gosiewski (PiS):

Prosiłbym na początku, żeby pani minister odpowiedziała na zadane przeze mnie pytania.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Dobrze. Pani minister, jeśli pani pozwoli, może w takim razie jeszcze wysłuchamy NIK, dobrze? To poproszę może przedstawiciela NIK o przedstawienie wyników kontroli.

Wicedyrektor departamentu NIK Anna Rybczyńska:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, myślę, że już nie będę powtarzała tych wszystkich wielkości, które u nas w sprawozdaniach są tożsame. Powiem tylko tak, że w 2015 r. Minister Finansów zapewnił bieżącą realizację wszystkich płatności w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich. Zasilanie rachunków bankowych BGK dotyczących płatności było terminowe i w ustalonych kwotach. Dochody budżetów środków europejskich zostały wykonane w 82,8% planu, w tym dochody związane z perspektywą finansową 2014–2020 zrealizowano na poziomie 31,3% planu.

Sprawozdania roczne z wykonania planu dochodów budżetu środków europejskich w części 87 sporządzono terminowo, zgodnie z kwotami wynikającymi z ewidencji księgowej. Niemniej jednak NIK stwierdziła następujące nieprawidłowości. Minister Finansów w dalszym ciągu nie wypracował propozycji ustawowych ani regulacji wewnętrznych określających tryb i terminy przekazywania środków pochodzących z budżetu UE i innych źródeł na dochody budżetów środków europejskich, o co NIK wnioskowała już po kontrolach wykonania budżetu państwa w latach ubiegłych. Nadal na bieżąco podejmowane były decyzje co do tego, kiedy i jaka część środków zostanie przewalutowana i przekazana na dochody budżetów środków europejskich. Dowolne kształtowanie przez Ministra Finansów wielkości dochodów budżetu środków europejskich wpływa na wynik finansowy tego budżetu.

Ponadto nie zastosowano zapisów procedury konsolidacyjnej wobec niektórych programów z perspektywy finansowej 2014–2020 dotyczących nowych inicjatyw, w tym środków z instrumentu „Łącząc Europę" oraz częściowo ze środków z rachunku bankowego dla Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD). Dotyczyło to kwoty 47 800 tys. euro. Tutaj warto wspomnieć, że – zgodnie z tą procedurą – środki walutowe przekazane przez Komisję Europejską powinny być przekazane niezwłocznie na rachunki walutowe Departamentu Długu Publicznego.

NIK zwróciła uwagę, że procedura konsolidacyjna powinna być stosowana do wszystkich środków znajdujących się na rachunkach walutowych w Narodowym Banku Polskim, w tym również dla nowych inicjatyw w ramach perspektywy finansowej 2014–2020. Wszelkie odstępstwa od zawartych w niej zapisów w ocenie NIK powinny być formalnie zatwierdzone.

Kolejną rzeczą jest to, że w 2015 r. w dalszym ciągu nie wyeliminowano podwójnego wykazywania dochodów i wydatków w ramach wyprzedzającego finansowania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW). W konsekwencji prezentowane przez Ministra Finansów w sprawozdaniach budżetowych kwoty dochodów i wydatków zostały zawyżone. Biorąc to pod uwagę, jak również fakt, że przy obliczaniu deficytu budżetów środków europejskich nie uwzględniono zwrotów płatności dokonanych w latach 2010–2014, deficyt budżetów środków europejskich został zawyżony o 576 000 tys. zł. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Przepraszam bardzo, już jestem. Dziękuję bardzo za informację. Teraz pani minister, jeśli można prosić. Proszę bardzo.

Podsekretarz stanu w MF Hanna Majszczyk:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, odpowiadając na pytania dotyczące tempa realizacji budżetów środków europejskich, częściowo w swojej prezentacji odniosłam się do tego tematu. Nie wiem, czy pan poseł chciałby usłyszeć... Realizacja budżetów środków europejskich, o czym wspominałam, jest uzależniona od tempa refundacji środków z KE, ale przede wszystkim, oczywiście, ta refundacja jest zależna od tempa realizacji wydatków. Trzeba pamiętać, że realizacja tych wydatków jest z kolei uzależniona od przyjęcia programów. Nie można realizować wydatku, jeżeli KE nie przyjęła programu. W związku z tym, że przyjmowanie przez KE różnych programów było opóźnione w czasie i trwały bardzo długie dyskusje na przełomie 2014 r. i 2015 r., to de facto większość jednostek realizujących programy z budżetu środków europejskich,

chcąc nie chcąc, później zaczęła realizację tych wydatków. Dodatkowo trzeba powiedzieć, że to tempo się przyspieszyło.

W końcówce roku 2015 było bardzo dużo projektów do rozliczenia. Dochody z tych rozliczeń przesuną się automatycznie na rok 2016. Odnosząc się do pytania pana posła o straty, czy można to odzyskać, tu nie można mówić o jakichkolwiek stratach, które ponieśliśmy i środkach, które nam przepadły. One cały czas są realizowane, a dochody będą wpływały na dochody budżetów środków europejskich.

Może tylko jedna uwaga, że przy starcie starej perspektywy również pierwszy i drugi rok rozpoczęcia realizacji wydatków był... Jeżeli porównamy tempo uruchamiania wydatków, można powiedzieć, że odbywało się to w sposób analogiczny, czyli tutaj również nie ma czegoś dziwnego czy też zaskakującego. Nie możemy mówić, że te środki nam w jakikolwiek sposób przepadły. Już dzisiaj widzimy z rozliczeń i projektów przedstawionych do rozliczenia w roku 2015, że rozliczenie tych projektów zasili dochody w roku 2016. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Dziękuję pani minister za kompetentne wyjaśnienie sprawy. Panie pośle, proszę o sformułowanie wniosku.

Poseł Jerzy Gosiewski (PiS):

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, generalnie jest takie przysłowie: „Kto szybko daje, ten dwa razy daje". Opóźnienie jest w dochodach budżetów środków europejskich w stosunku do planu. To jest absolutnie prawda. Niemniej jednak wyjaśnienia pani minister w dużej części mnie przekonują. Dlatego stawiam wniosek o pozytywne zaopiniowanie wykonania budżetu w części obejmującej dochody budżetów środków europejskich. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję, panie pośle. Czy są jakieś głosy w dyskusji? Nie słyszę.

W związku z tym zadaję pytanie, czy ktoś z państwa jest przeciwny pozytywnemu zaopiniowaniu. Również nie słyszę.

Stwierdzam, że Komisja pozytywnie zaopiniowała wykonanie budżetu w zakresie dochodów budżetów środków europejskich. Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do części budżetowej 81 – Rezerwa ogólna i części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 16, 21, 46, 73 i 88. Bardzo proszę panią minister o przedstawienie informacji Ministra Finansów.

Podsekretarz stanu w MF Hanna Majszczyk:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, jeżeli chodzi o rezerwę ogólną, została ona zaplanowana na rok 2015 w wysokości 198 000 tys. zł. Rozdysponowano kwotę 192 799 900 zł, tj. 97,4%.

Oczywiście, rezerwa ogólna jest rozdysponowywana przez całą Radę Ministrów, Prezesa Rady Ministrów i częściowo przez Ministra Finansów. Zgodnie z przepisami, Minister Finansów ma uprawnienia do korzystania i udostępniania środków z tej rezerwy do kwoty 1000 tys. zł, Prezes Rady Ministrów – do kwoty 5000 tys. zł. Pozostałe kwoty i zadania, które są dofinansowywane z rezerwy ogólnej, przewyższające kwotę 5000 tys. zł, są realizowane tylko wówczas, jeżeli jest podjęta uchwała całej Rady Ministrów o rozdysponowaniu kwoty na dany cel. Oczywiście, rozdysponowanie kwot w ramach rezerw celowych odbywa się w ramach obowiązującego prawa, czyli na wydatki, na które jest możliwość dofinansowywania ich ze środków budżetu państwa.

Patrząc na realizację rezerwy ogólnej i podział tych środków (ponad 192 700 tys. zł), kwota 41 743 700 zł została rozdysponowana w drodze uchwał Rady Ministrów, kwota 147 780 tys. zł – jako efekt zarządzeń Prezesa Rady Ministrów i kwota 3276 tys. zł – przez Ministra Finansów. Nierozdysponowana kwota pozostała w rezerwie ogólnej. To jest kwota 5200 tys. zł.

Jeżeli chodzi o rezerwy celowe, to rezerwa w zakresie pozycji 16, czyli zobowiązania wymagalne Skarbu Państwa, jest rezerwą tworzoną corocznie. W roku 2015 została rozdysponowana w kwocie 536 314 tys. zł, co stanowiło 99,8% planu. Co do zasady były

to środki przeznaczone na realizację odszkodowań wynikających z wyroków sądowych i ugód, zobowiązań wynikających z ustawy z 2015 r. o finansowaniu niektórych świadczeń zdrowotnych w latach 2015–2018, płatności polskiej składki członkowskiej do UE, zwrotu kosztów postępowania sądowego, dofinansowywania dopłat do paliwa rolniczego wskutek braku środków w rezerwie przeznaczonej na ten cel, opłaty dla gminy Różan z tytułu lokalizacji na jej terenie Krajowego Składowiska Odpadów Promieniotwórczych (KSOP) oraz zobowiązań wymagalnych wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Dodatkowo w trakcie roku 2015, wskutek dwóch opinii Komisji Finansów Publicznych, zablokowane środki w kwocie 83 614 tys. zł, które nie zostały wykorzystane przez niektórych dysponentów, przeznaczono również na zobowiązania wymagalne, w tym na dofinansowanie zadań w zakresie górnictwa węgla kamiennego (była to kwota 56 614 tys. zł) oraz dla Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w celu umożliwienia jej udzielenia pomocy finansowej producentom rolnym. Pozostałość rezerwy utworzonej w ten sposób, czyli niewykorzystana kwota pozostała z przekwalifikowania blokad dokonanych przez dysponentów na zobowiązania wymagalne, stanowiła 914 tys. zł.

Jeżeli chodzi o rezerwę w zakresie pozycji 21, jest to rezerwa na zwiększenie wynagrodzeń przeznaczonych na wypłatę wynagrodzeń dla osób odwołanych z kierowniczych stanowisk państwowych, a także nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych i odpraw w związku z przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy oraz ekwiwalentów za niewykorzystany urlop wypoczynkowy dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe i dla pracowników jednostek organizacyjnych stanowiących wyodrębnioną część budżetową, w których średnioroczne zatrudnienie w roku poprzednim nie przekracza 50 osób. Rezerwa była zaplanowana w wysokości 5906 tys. zł. Zgodnie z ustawą o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw i w wyniku nowelizacji ustawy budżetowej, kwota ta została zmniejszona do wysokości 1421 tys. zł. Rozdysponowana została w pełnej wysokości, z tego na wynagrodzenia – w wysokości 1366 tys. zł, pochodne od wynagrodzeń – 55 tys. zł. Środki rezerwy zostały wykorzystane do wysokości faktycznych potrzeb na cele wymienione w nazwie tej rezerwy.

Jeżeli chodzi o rezerwę z pozycji 46, czyli wspieranie zwalczania przemytu i podrabiania wyrobów tytoniowych, została zaplanowana w wysokości 9899 tys. zł. Rezerwa ta stanowi ekwiwalent złotowy środków uzyskiwanych tytułem umów z koncernami tytoniowymi. Rozdysponowano środki w pełnej wysokości z przeznaczeniem na dofinansowanie zadań Służby Celnej związanych ze zwalczaniem przemytu i podrabiania wyrobów tytoniowych, zakupy samochodów i laptopów wraz z oprogramowaniem i akcesoriami, jak również dla Biura Służby Kryminalnej Komendy Głównej Policji oraz Centralnego Biura Śledczego i na dofinansowanie zadania „Rozbudowa i przebudowa budynku nr 107 Komendy Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej" w mieście Chełm oraz na sfinansowanie zakupu składników majątkowych dla kontroli skarbowej.

Rezerwa z pozycji 73, czyli rezerwa na zmiany systemowe oraz niektóre zmiany organizacyjne, w tym nowe zadania. W wyniku nowelizacji rezerwa ta została ograniczona do kwoty 80 163 tys. zł. Można powiedzieć, że została rozdysponowana praktycznie w 100%, bez 1 tys. zł, w kwocie 80 162 tys. zł. Środki były przeznaczone na różne cele, które pierwotnie były brane pod uwagę przy kalkulacji kwoty i budowie tej rezerwy, czyli m.in. na sfinansowanie dodatkowych rezydentur dla lekarzy i lekarzy dentystów. Od pewnego czasu oprócz tego, że rezydentury i staże są finansowane z Funduszu Pracy, to są one w części finansowane również z budżetu państwa. Na to jest przeznaczona m. in. rezerwa z pozycji 73.

Dodatkowo przekazano środki na sfinansowanie skutków wynikających z wejścia w życie ustawy – Prawo farmaceutyczne, sfinansowanie skutków z tytułu wejścia w życie ustawy o zmianie ustawy – Prawo farmaceutyczne, sfinansowanie kosztów ponoszonych przez uczelnie medyczne na organizowanie kursów i szkoleń dla studentów kierunków lekarskiego i lekarsko-dentystycznego oraz na wynagrodzenia dla członków państwowych komisji egzaminacyjnych, na sfinansowanie kosztów związanych z utworzeniem Okręgowego Urzędu Górniczego w Gdańsku, wdrożenie funkcjonowania schematu *Mini One Stop Shop* (MOSS) oraz sfinansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi i zakła-

dowego funduszu świadczeń socjalnych dla osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń, planowanych do zatrudnienia w komisjach lekarskich działających w Zakładzie Emerytalno-Rentowym Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Dodatkowo środki w kwocie 58 526 tys. zł... Na podstawie opinii Komisji Finansów Publicznych w sprawie zmiany przeznaczenia rezerw celowych, do Ministra Finansów zostały skierowane środki na sfinansowanie zadań w zakresie górnictwa węgla kamiennego w kwocie 16 319 tys. zł oraz środki na sfinansowanie od dnia 1 września do końca 2015 r. podwyżek wynagrodzeń w kwocie średnio 400 zł brutto miesięcznie na etat dla pielęgniarek i położnych zatrudnionych w wojewódzkich i powiatowych stacjach sanitarno-epidemiologicznych, na dotację dla spółki PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. oraz na pokrycie kosztów udzielonych świadczeń wysokospecjalistycznych w wysokości 37 000 tys. zł.

W trakcie wykonywania budżetu państwa została utworzona również rezerwa w zakresie pozycji 88 na zobowiązania wymagalne Skarbu Państwa, oprócz tej rezerwy z pozycji 16, o której już była mowa. Została ta rezerwa utworzona w kwocie 100 000 tys. zł. Środki z rezerwy rozdysponowano w 13% w kwocie 12 555 tys. zł z przeznaczeniem na sfinansowanie lub dofinansowanie różnego rodzaju zobowiązań, m.in. z tytułu wydatków związanych z refundowaniem przewoźnikom kosztów stosowania ulg ustawowych w przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego, odszkodowań za szkody wyrządzone przez zwierzęta chronione, odszkodowań za nieruchomości wywłaszczone na rzecz Skarbu Państwa oraz zobowiązania z tytułu świadczeń rodzinnych realizowanych na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Chciałam tylko jeszcze uzupełnić informację w odniesieniu do rezerwy z pozycji 88, że pomimo tego, że rezerwa została utworzona na kwotę 100 000 tys. zł, ale – jak wspomniałam – wykorzystana w 13%, nie miało to wpływu jakby na to, że środki te mogłyby być wykorzystane na inny cel, bo środki z blokad mogą być tylko przeznaczone za zgodą Komisji Finansów Publicznych na realizację zobowiązań wymagalnych Skarbu Państwa. Czyli sam fakt, że pozostała tam znaczna część środków niewykorzystanych, nie wpłynął na to, że środki te mogłyby być przeznaczone na jakikolwiek inny cel. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję, pani minister. Poproszę panią poseł Agnieszkę Kołacz-Leszczyńską o koreferat.

Poseł Agnieszka Kołacz-Leszczyńska (PO):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Wysoka Komisjo, szanowni goście, pani minister – jak zawsze – bardzo szczegółowo omówiła i rezerwę ogólną, i część 83 – Rezerwy celowe. Dodam tylko, że jeśli chodzi o rezerwę ogólną, to kwoty, oczywiście, już zostały wymienione, natomiast rozdysponowanie tej rezerwy było zgodne z art. 155 ustawy o finansach publicznych i rozporządzeniem w sprawie dysponowania rezerwą ogólną budżetu państwa. Zwiększenie planu wydatków dotyczyło 28 części budżetowych, w tym 15 województw. Największe kwoty rezerwy ogólnej przeznaczono na finansowanie potrzeb szpitali oraz na pokrycie zmniejszenia wpływów do Krajowego Funduszu Drogowego.

Według opinii Biura Analiz Sejmowych, wykonanie budżetu w części 81 nie budzi zastrzeżeń. Zostało również ocenione pozytywnie przez NIK. To jakby uzupełnienie tego, co już powiedziała pani minister. Poszczególne pozycje w części 83 – Rezerwy celowe również były bardzo szczegółowo omówione przez panią minister. Dodam tylko, że jest kilka pozycji, które były przyjmowane przez Komisję. Głównie myślę tutaj o pozycjach w części 83. Zawsze opinie Komisji były przyjmowane jednomyślnie, nie budziły zastrzeżeń. Ewentualne wątpliwości były rozstrzygane podczas posiedzeń Komisji. Wszystkie te kwoty, które były w gestii czy były potwierdzane przez Komisję, przyjmowane były bez zastrzeżeń.

Po analizie części 81 – Rezerwa ogólna i części 83 – Rezerwy celowe rekomenduję pozytywne przyjęcie tych części. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję, pani poseł. Poproszę NIK o przedstawienie wyników.

Wicedyrektor departamentu NIK Anna Rybczyńska:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, jak już zostało powiedziane, w wyniku przeprowadzonej kontroli budżetowej NIK nie wniosła zastrzeżeń do podziału rezerwy ogólnej ani rozdysponowania rezerw celowych. Decyzje Ministra Finansów w sprawie zmian w budżecie państwa na 2015 r. z tytułu zwiększenia wydatków dysponentów części z rezerwy ogólnej i rezerw celowych wydawane były zgodnie z obowiązującymi przepisami i bez zbędnej zwłoki. Również rozdysponowanie rezerw celowych i zmiany ich przeznaczenia następowały zgodnie z art. 154 ustawy o finansach publicznych. Nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo serdecznie dziękuję. Zgłasza się pani przewodnicząca Skowrońska. Proszę bardzo.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Pierwsze moje pytanie, panie przewodniczący, kieruję do pani minister, bo przypominam sobie, że chyba od roku 2003 wielokrotnie omawialiśmy finansowanie dla gminy Różan. Zabieraliśmy głos w sprawie tego, iż na terenie tej gminy jest składowisko odpadów niebezpiecznych i musimy to finansować. Po części składowisko jest również finansowane z rezerwy celowej. Czy rząd przez te wszystkie lata próbował podjąć albo zamierza podjąć jakąś próbę, aby takie rozwiązanie, iż samorząd gminy Różan zwraca się do budżetu o dodatkowe środki, nie miało miejsca? Chodzi o to, żeby to było jakieś rozwiązanie trwałe, dzięki któremu będziemy mogli na przyszłość tej sprawy już po raz kolejny nie podnosić. Przypominam sobie, że było kiedyś takie burzliwe spotkanie. W posiedzeniu Komisji brał udział przedstawiciel tej gminy. To jest sprawa, którą MF już zna od dłuższego czasu. Wydaje się, że warto byłoby, aby w tym zakresie mieć w przyszłości trwałe rozwiązanie. To tylko taka konstatacja, bez uwag i bez zastrzeżeń. Na pewno tamten samorząd byłby z tego zadowolony, że na zasadzie rozwiązania kompleksowego problem ten nie istnieje dla samorządu. To po pierwsze.

Druga sprawa. Tak przyjęliśmy przez lata i myślę, że również panu przewodniczącemu byłoby łatwiej, ale i nam wszystkim, że poza materiałami źródłowymi w tej części tabelarycznej można byłoby przyjąć wariant dotyczący wykonania budżetu w takim kształcie, że wiemy przynajmniej, bo widzimy w kolumnie, jaki jest plan i jaka jest realizacja. W materiale dotyczącym przedstawionego sprawozdania nie ma tego planu i należy szukać materiałów źródłowych.

Chciałabym zapytać o rezerwę w części 83, pozycję 4, bo ona jest dość istotna chyba dla całego kraju. To jest przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych oraz środki na zadania, które wynikają z „Programu ochrony przed powodzią w dorzeczu górnej Wisły". W związku ze stanowiskiem Komisji Europejskiej mieliśmy trochę problemów z programem dotyczącym dorzecza górnej Wisły. Tak ta rezerwa jest nazwana. KE powiedziała, że nie powinniśmy dzielić, tylko to zadanie realizować w skali kraju bez wyodrębniania.

Tak sobie przypominam, ale w kontekście tego, bo jestem zadowolona, że jest 96% realizacji planu, chciałabym zapytać, czy doświadczenie wysokiej realizacji planu w tym zakresie w tej części rezerwy... To jest uruchamiane, jeżeli jest przygotowany odpowiedni projekt i przekazywane są środki. Czy państwo posiadają również takie wyliczenie na koniec roku, jakie środki są potrzebne do realizowania tego zadania?

Rozumiem, że tutaj próba realizacji wykorzystania tych środków odbywa się następująco. No, dobrze, ileś mamy zaplanowane i ileś w tej rezerwie próbujemy mieć środków na pewien okres w sytuacji nadzwyczajnej, powodzi czy innej klęski żywiołowej, jak to było, ale dodatkowe środki można również uruchomić z innych środków przy specjalnej procedurze. Dla mnie, ale i dla wszystkich z państwa posłów, wydaje się, że ta rezerwa powinna być rezerwą planowaną na uruchomienia.

Powinniśmy być przygotowani do zadań związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym i przeciw klęskom żywiołowym. Powinniśmy krok po kroku... Rozumiem, że różnie w tym budżecie bywało i nie ma tych środków za dużo. Rozumiemy to, ale chcemy, żeby próbować realizować jakiś strategiczny plan w zakresie przekazywania każdego roku, ale i oceny, co jeszcze i co jest taką rezerwą, i uaktualniania, bo nas to dużo

kosztuje. Różnych rzeczy nie przewidzimy. Niekiedy koszty jednostkowe naprawy są niższe niż trwałe budowle czy próba pokazywania, że budujemy poldery.

W tym przypadku mam pytanie do pani minister. Czy takie prace trwają? Czy rząd zamierza takie prace podjąć? Bardzo nam zależy na tym, żeby wiedzieć, ile tych środków można wyasygnować. Czy Małopolska, czy każda część kraju będzie zainteresowana. Ten problem powinniśmy widzieć w skali makro jako takie docelowe rozwiązanie. Na każdym etapie, jak jest mało pieniędzy, próbujemy to jakoś tak – powiedziałabym – spinać, ale powinniśmy mieć również, moim zdaniem, długofalowy program, nawet modyfikowany co roku. Co zamierzamy zrobić, żeby było bezpieczniej, oceniani przez mieszkańców terenów najbardziej zagrożonych i potem dalej? Nie traktuję tej wypowiedzi jako wyborczej, więc mówię o mieszkańcach, nie zaś wyborcach.

To są moje dwa pytania. Chodzi o Różan i rezerwę w części 83, pozycja 4.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję. Pani minister, rzeczywiście, można w skrócie, bo czas nas już goni.

Podsekretarz stanu w MF Hanna Majszczyk:

Dziękuję bardzo. Jeżeli chodzi o pytanie pierwsze, dotyczące gminy Różan, to chciałam powiedzieć, że jakby co do zmiany systemu w ogóle finansowania czy też rozliczania tego typu należności za składowanie odpadów niebezpiecznych, m.in. w tej gminie, właściwy jest minister do spraw gospodarki, z tym że finansowanie, m.in. gminie Różan i innym jednostkom samorządu, na terenie których znajdują się składowiska odpadów niebezpiecznych, jest regulowane Prawem atomowym. Zatem dzisiaj mamy regulacje prawne, które mówią o tym, w jaki sposób jest rekompensowany – można tak poniekąd to nazwać – sam fakt przyjmowania tych odpadów na terenie danej gminy.

Jeżeli chodzi o pytanie drugie, dotyczące rezerwy z pozycji 4, wnioskuje o tę rezerwę Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji. Rezerwa ta, jak sama jej nazwa wskazuje, jest przeznaczona zarówno na usuwanie skutków klęsk żywiołowych, jak i przeciwdziałanie skutkom czy też zapobieganie tym skutkom na przyszłość. Ta rezerwa jest dzielona przez ministra, oczywiście, w różnych kwotach na przestrzeni lat. Przez pewien okres była dzielona również przez Ministra Administracji i Cyfryzacji, ale obecnie ponownie przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Rozpoznawanie potrzeb w zakresie likwidowania skutków klęsk żywiołowych czy też przeciwdziałania tym skutkom jest analizowane na poziomie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Nabór wniosków na realizację tego typu zadań po stronie właściwego ministra jest dokonywany z poszczególnych jednostek samorządu poprzez wojewodów.

Jako resort finansów realizujemy środki z tej rezerwy na wniosek poszczególnych wojewodów, zaakceptowany przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, oczywiście, w ramach puli środków wyasygnowanych w budżecie. Przez pewien czas, oczywiście, jest tworzona pewna rezerwa na nieprzewidziane okoliczności, tak jak miało to miejsce w przypadku powodzi w roku 2010, przy czym to, oczywiście, nie jest do porównania, bo wtedy rezerwa była znacznie niższa. Zwłaszcza w tych okresach, kiedy zjawiska atmosferyczne mogą powodować różne klęski, chodzi o to, żeby przynajmniej przez ten okres była dostępność środków w rezerwie, która de facto jest właśnie takim celom dedykowana.

Zatem jest prowadzona analiza potrzeb i realizowanie tych potrzeb w poszczególnych jednostkach samorządu. Zarządza tym Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję. Nie ma więcej głosów. Był wniosek o pozytywne zaopiniowanie tej części budżetu. Czy ktoś jest przeciwny pozytywnemu zaopiniowaniu? Nie słyszę.

Stwierdzam, że Komisja pozytywnie zaopiniowała omawiane części budżetowe.

Przechodzimy do części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działów 756 i 758. Bardzo proszę, pani minister.

Podsekretarz stanu w MF Hanna Majszczyk:

Dziękuję bardzo. Jeżeli chodzi o część 85, dział 756 – Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem, w ramach tego działu w części 85 nie były planowane dochody i takie dochody też nie zostały zrealizowane.

Jeżeli chodzi o wydatki, one również nie były planowane, ale w trakcie roku została rozdysponowana rezerwa z pozycji 32, która została utworzona. Te środki nie mogły być od razu ulokowane w części 85 w budżetach poszczególnych wojewodów, ponieważ nie było wiadomo, jak w trakcie roku te potrzeby się jakby umiejscowią, ile środków do konkretnego województwa i poszczególnych jednostek samorządu na terenie tego województwa należy skierować, dlatego też realizacja tych potrzeb jest dokonywana w trakcie roku. Były to środki w wysokości 7384 tys. zł z przeznaczeniem na zwrot gminom utraconych dochodów w związku ze zwolnieniem z podatku od nieruchomości w parkach narodowych i rezerwatach przyrody oraz w związku ze zwolnieniem z podatków rolnego, leśnego i od nieruchomości przedsiębiorców o statusie centrum badawczo-rozwojowego, uzyskanym na zasadach określonych w przepisach o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej, w odniesieniu do przedmiotów opodatkowania zajętych na cele prowadzonych badań i prac rozwojowych. Środki uruchomione z rezerwy na te cele i przekazane do budżetów wojewodów zostały praktycznie rozdysponowane w 100%.

Jeżeli chodzi o dział 758 w budżetach wojewodów, czyli różne rozliczenia, w ustawie o zmianie ustawy budżetowej na rok 2015 w dziale tym zaplanowano kwotę 414 tys. zł. Mówię o stronie dochodowej. Dochody zostały zrealizowane w wysokości 425 tys. zł, co stanowiło 102,7% planu. Dochody te uzyskano z tytułu wpływów ze zwrotów dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości, w tym głównie z dotacji przyznanych gminom na zwrot części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego, a także wpływów związanych z realizacją zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego.

Jeżeli chodzi o stronę wydatkową, to w ustawie znowelizowanej zaplanowano w tym dziale środki w łącznej wysokości 66 989 tys. zł, w tym na wydatki bieżące 64 989 tys. zł i na wydatki majątkowe w wysokości 2000 tys. zł. W trakcie realizacji budżetu w ramach województw u poszczególnych wojewodów następowały przesunięcia w ramach możliwości, jakie daje ustawa o finansach publicznych.

W efekcie, biorąc pod uwagę również realizowane rozdysponowania środków z rezerw celowych, kwota wydatków, która była rozliczana z tego działu, wynosiła 173 253 tys. zł. Z tej kwoty w rozdziale 75814 – Różne rozliczenia finansowe rozdysponowano kwotę 166 439 tys. zł, m.in. na zwrot gminom utraconych dochodów z tytułu realizacji dodatkowych zadań własnych gmin uzdrowiskowych, jak również na zwrot odszkodowań na rzecz osób fizycznych, uregulowanych w 2014 r. ze środków własnych jednostek samorządu terytorialnego, wynikających z wyroków sądowych i decyzji administracyjnych oraz na zwrot części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego – to jest kwota ponad 90 000 tys. zł.

To jest m.in. powód, dla którego istnieje taka duża różnica między kwotą planowanych wydatków a kwotą wydatków faktycznie realizowanych w tym dziale, ponieważ jeśli chodzi o wydatki w ramach funduszu sołeckiego, zwrot części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego dokonywany jest poprzez budżety wojewodów, natomiast rezerwa utworzona na ten cel jest rozwiązywana w trakcie roku, oczywiście, po przeanalizowaniu wniosków i po sprawdzeniu, czy nie należy wprowadzić mechanizmów korygujących, aby kwoty zwracanych wydatków na ten cel nie przekroczyły maksymalnego limitu wydatków, wynikającego z ustawy o funduszu sołeckim. Dodatkowo część środków była przeznaczona na finansowanie zobowiązań wymagalnych Skarbu Państwa, również poprzez rozliczenia z tego rozdziału.

Część środków została wydatkowana z rozdziału 75818 – Rezerwy ogólne i celowe. Są to rezerwy tworzone bezpośrednio na etapie planowania budżetu przez wojewodów do wysokości 1%. Utworzyło taką rezerwę 15 wojewodów. Środki z tej rezerwy zostały rozdysponowane na łączną kwotę 16 500 tys. zł. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję, pani minister. Pani przewodnicząca Masłowska przedstawi koreferat. Do wszystkich państwa, którzy zabierają głos, apelowałbym może o skracanie troszkę wypowiedzi, bo jeszcze mamy sporo czasu. Nie chcę pani ograniczać, pani przewodnicząca, ale to taki ogólny apel do wszystkich.

Poseł Gabriela Masłowska (PiS):

Cóż, po tej bardzo szczegółowej prezentacji stanowiska pani minister niewiele mogę dodać. Wszystko zostało w nim zawarte. Potwierdzam najważniejsze kwestie. One wynikają rzeczywiście z faktów.

Natomiast jeśli chodzi o część 85 – Budżety wojewodów ogółem, można by tylko zwrócić uwagę na fakt ogromnego zróżnicowania kwot dotacji, które zostały przyznane w tej części poszczególnym województwom, począwszy od takich województw jak mazowieckie, podlaskie czy małopolskie, z których dwa pierwsze uzyskały ponad 1000 tys. zł dotacji, aż do województw, które w ogóle tej dotacji nie otrzymały, czyli województw opolskiego i kujawsko-pomorskiego. Sądzę jednak, że jest to spowodowane tym, że one nie spełniały tych przesłanek, które powodowały, że gminy utraciły dochody w związku ze zwolnieniem z podatku od nieruchomości parków, rezerwatów itd. Sądzę, że po prostu jest to przyczyna tego typu.

Jeżeli natomiast chodzi o wykonanie budżetu w części 85, ale dział 758 – Różne rozliczenia, to rzeczywiście potwierdzam wszystkie kwoty, które pani minister tutaj wymieniała. One są zgodne ze stanem faktycznym. Natomiast w przypadku rozdziału 75860 – Euroregiony, gdzie wydatkowano środki niewielkie, bo prawie 9000 tys. zł zaledwie, one były związane ze współfinansowaniem projektów w ramach programów operacyjnych Europejskiej Współpracy Terytorialnej (EWT). Tylko w przypadku jednego z województw te środki nie były wykorzystane w 100%. W pozostałych w 100% były one wykorzystane. Chodzi tutaj o województwo podlaskie, które tylko 90% środków wykorzystało. No, i może byłoby tylko delikatne pytanie. Dlaczego to miało miejsce?

Chciałabym także zapytać o gospodarkę mieszkaniową. To 380 tys. zł. Wydatki przeznaczone na uzupełnienie wydatków na gospodarowanie nieruchomościami stanowiącymi własność Skarbu Państwa. Czy pani minister mogłaby mi – jednym zdaniem dosłownie – przybliżyć konkretnie, o co tutaj chodzi?

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy NIK coś chciała dodać?

Wicedyrektor departamentu NIK Anna Rybczyńska:

Dodam tylko, że w wyniku kontroli w 16 urzędach wojewódzkich w tym zakresie nie stwierdziliśmy żadnych nieprawidłowości. Chciałabym także zaznaczyć, że z uwagi na niewielki udział tych dochodów i wydatków w budżetach wojewodów to nie było badanie szczegółowo ukierunkowane przez NIK w tym roku. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję. Pani minister krótko odpowie na pytanie.

Podsekretarz stanu w MF Hanna Majszczyk:

Dziękuję bardzo. Jeżeli chodzi o gospodarkę mieszkaniową, to po prostu, jeżeli są w zasobie Skarbu Państwa jakieś nieruchomości, wojewoda wnioskuje o środki. Oczywiście, takie dotacje są planowane. Jesteśmy zobowiązani jako Skarb Państwa, by finansować utrzymanie nieruchomości, które są w zasobie Skarbu Państwa. To są środki przeznaczane na ten cel. One są różne w różnych jednostkach, w zależności od potrzeb i tego, co się dzieje z daną nieruchomością. Czasami jest to remont, czasami zabezpieczenie przed jakimś odpadaniem tynku z budynku. No, bardzo różne. To są tego typu wydatki.

Jeżeli chodzi o województwo podlaskie, nie mamy ze sobą tych materiałów źródłowych, ale je przekażemy, jeżeli pani poseł pozwoli, bo tak naprawdę jest to tylko w tym jednym województwie. Nie mamy przy sobie materiałów źródłowych. Możemy przekazać tę informację.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję. Pani przewodnicząca, jaki jest wniosek?

Poseł Gabriela Masłowska (PiS):

Wniosek pozytywny.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Jest wniosek o pozytywne zaopiniowanie. Czy ktoś z państwa jest przeciw? Nie słyszę.

Stwierdzam, że Komisja pozytywnie zaopiniowała wykonanie budżetu w części budżetowej 85.

Przechodzimy do części budżetowej 79 – Obsługa długu krajowego, części budżetowej 78 – Obsługa zadłużenia zagranicznego oraz przychodów i rozchodów budżetu państwa. Proszę bardzo, Ministerstwo Finansów.

Podsekretarz stanu w MF Piotr Nowak:

Dziękuję, panie przewodniczący. Szanowna Komisjo, postaram się najszybciej, jak tylko się da.

Wydatki na obsługę długu publicznego. Na obsługę długu publicznego – dział 757 ustawy budżetowej na 2015 r. – zaplanowano kwotę 32 250 000 tys. zł, w tym 10 168 000 tys. zł na obsługę zadłużenia zagranicznego i 22 082 000 tys. zł na obsługę długu krajowego. W wyniku nowelizacji ustawy budżetowej z dnia 16 grudnia 2015 r. wydatki na obsługę długu publicznego zostały obniżone o 2 498 300 tys. zł, tj. do wysokości 29 751 700 tys. zł, z tego na obsługę zadłużenia zagranicznego – o 350 000 tys. zł do wysokości 9 818 000 tys. zł, a na obsługę długu krajowego – o 2 148 300 tys. zł do wysokości 19 933 700 tys. zł.

Ostateczna realizacja wydatków z tytułu obsługi długu publicznego w 2015 r. wyniosła 29 169 000 tys. zł, tj. 98,8% planu po nowelizacji i zmianach, wydatki na obsługę zadłużenia zagranicznego zrealizowano w wysokości 9 735 500 tys. zł, tj. 99,2% planu po nowelizacji, a na obsługę długu krajowego w wysokości 19 433 500 tys. zł, tj. 98,7% planu po nowelizacji i zmianach. Mniejsze w stosunku do ustawy budżetowej wykonanie wydatków na obsługę długu publicznego było wypadkową przede wszystkim niższego od zakładanego poziomu stóp procentowych na rynku krajowym i na rynkach zagranicznych, większej skali przeprowadzonych w 2014 r. transakcji na instrumentach pochodnych, związanych z rozkładem kosztu obsługi długu krajowego, dobrej sytuacji w zakresie płynności budżetu, korzystniejszego niż zakładano kształtowania się kursów walutowych, niższej opłaty za gotowość do elastycznej linii kredytowej dla Międzynarodowego Funduszu Walutowego w efekcie obniżenia wartości dostępnej linii.

Wydatki na obsługę długu krajowego. Realizacja wydatków z tytułu obsługi długu krajowego wynosiła 19 433 500 tys. zł, tj. 98,7% planu po nowelizacji i zmianach oraz 88% kwoty wydatków poniesionych w 2014 r. Na wydatki te złożyły się płatności z tytułu obsługi krajowych skarbowych papierów wartościowych w kwocie 19 248 600 tys. zł oraz rozliczenia z tytułu gwarancji i poręczeń Skarbu Państwa w kwocie 184 900 tys. zł, które głównie dotyczyły uregulowania przez Skarb Państwa zobowiązań upadłego Spółdzielczego Banku Rzemiosła i Rolnictwa w Wołominie, czyli tzw. SK Banku.

Dochody wynikające z obsługi zadłużenia zagranicznego. Dochody w tej części zostały zaplanowane w wysokości 41 000 tys. zł. W nowelizacji ustawy budżetowej dochody w tej części zostały zwiększone do wysokości 94 700 tys. zł. Realizacja wynosiła 95 200 tys. zł, tj. 100,4% planu po nowelizacji i 140% dochodów osiągniętych w 2014 r.

Dochody wynikające z obsługi długu krajowego. Dochody w tej części zostały zaplanowane w wysokości 1 168 600 tys. zł. W nowelizacji ustawy budżetowej z grudnia 2015 r. dochody w tej części zostały zwiększone do wysokości 1 783 700 tys. zł. Zwiększenie wynikało głównie ze spadku rentowności sprzedawanych skarbowych papierów wartościowych i pojawienia się nieplanowanych dochodów z premii od skarbowych papierów wartościowych. Realizacja wynosiła 1 779 300 tys. zł, tj. 99,7% planu po nowelizacji i 70% dochodów osiągniętych w 2014 r.

Finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa. Potrzeby pożyczkowe netto budżetu państwa w 2015 r. wynosiły 53 847 100 tys. zł wobec w zakładanych w znowelizowanej ustawie 58 765 000 tys. zł, tj. były niższe o 4 917 900 tys. zł. Było to wypadkową niższych potrzeb z tytułu deficytu budżetu państwa, salda udzielonych kredytów i pożyczek, deficytu

budżetu środków europejskich, prefinansowania zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej i innych pozycji, a także wyższych potrzeb z tytułu zarządzania środkami europejskimi, niższej realizacji salda środków pozyskanych w ramach zarządzania płynnością sektora publicznego i refundacji dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu przekazania części składek do otwartych funduszy emerytalnych. Struktura finansowania potrzeb pożyczkowych netto była następująca: obligacje skarbowe na rynku krajowym wynosiły 31 356 800 tys. zł, obligacje skarbowe na rynkach zagranicznych – ujemne saldo w wysokości 1 654 400 tys. zł, kredyty w międzynarodowych instytucjach finansowych – 5 320 300 tys. zł.

Potrzeby pożyczkowe brutto wynosiły 159 975 800 tys. zł wobec założonej w znowelizowanej ustawie kwoty 165 000 600 tys. zł. Niższy o 5 024 800 tys. zł poziom tych potrzeb był wypadkową niższych o 4 900 000 tys. zł potrzeb netto, niższych o 87 600 tys. zł wykupów długu zagranicznego w efekcie innego kształtowania się kursu walutowego czy niższych o 19 300 tys. zł wykupów obligacji oszczędnościowych. Dokonano ponadto następujących operacji związanych z prefinansowaniem potrzeb pożyczkowych z 2016 r. – odkup obligacji na przetargach zamian na kwotę 16 420 500 tys. zł, odkup kasowy obligacji nominowanych w euro na kwotę 3 096 400 tys. zł. Finansowanie potrzeb brutto na 2015 r. było następujące – prefinansowanie w 2014 r. poprzez przetargi zamiany i odkupu wynosiło 25 374 100 tys. zł, sprzedaż obligacji na rynku krajowym w 2015 r. – 91 555 300 tys. zł, sprzedaż obligacji na rynkach międzynarodowych – 17 829 700 tys. zł, zaciągnięcie kredytu w międzynarodowych instytucjach finansowych – 9 488 600 tys. zł. W strukturze finansowania zagranicznego dominujące znaczenie miały emisje obligacji. Wartość pozyskanych środków wynosiła 17 829 700 tys. zł. Przychody z tytułu kredytów otrzymanych wynosiły 9 488 600 tys. zł.

W wyniku zrealizowanej struktury finansowania potrzeb pożyczkowych budżetu państwa główne parametry ryzyka dla długu Skarbu Państwa ukształtowały się na następującym poziomie: spadł udział długu nominowanego w walutach obcych z 35,5% do 34,9%, udział euro w długu zagranicznym zwiększył się z 70,9% do 73%, spadł udział długu wobec inwestorów zagranicznych z 58,6% do 58,1%. Natomiast średnia zapadalność długu nieznacznie obniżyła się z 5,24 do 5,22 roku jako wypadkowa wzrostu średniej zapadalności długu krajowego z 4,19 do 4,27 roku oraz spadku średniej zapadalności długu zagranicznego z 7,08 do 6,88 roku. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję, panie ministrze. Pani poseł Zofia Czernow przedstawi koreferat. Proszę bardzo.

Poseł Zofia Czernow (PO):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni goście, pan minister bardzo szczegółowo przedstawił wszystkie liczby, które charakteryzują te trzy części budżetowe. W związku z tym myślę, że nie ma powodu ich powtarzać, zwłaszcza że mamy trochę mało czasu.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Zdecydowanie nie ma powodu.

Poseł Zofia Czernow (PO):

Właśnie. W związku z tym po analizie tych części budżetowych, jeżeli chodzi o materiał MF, a także po zapoznaniu się z analizą Biura Analiz Sejmowych i wynikami kontroli przeprowadzonej przez NIK, rekomenduję Wysokiej Komisji przyjęcie sprawozdań z tych części. Dodam tylko jeszcze kilka słów, żeby było to w jakiś sposób uzasadnione. Pragnę zwrócić uwagę, że relacje państwowego długu publicznego do PKB nie zostały przekroczone, jak również na znacznie niższym poziomie są relacje długów instytucji rządowych i samorządowych do PKB. Zarówno w jednym, jak i drugim przypadku wskaźniki nie zostały przekroczone. Pragnę podkreślić, że jeżeli chodzi o gwarancje i poręczenia, w roku ubiegłym na niskim poziomie ukształtowała się wartość poręczeń i gwarancji. Mimo to wzrosły one w globalnej liczbie.

Myślę, że koniecznie należy podkreślić stosunkowo niski poziom kosztów obsługi długu Skarbu Państwa, który od wielu lat był właśnie na takim poziomie. Wynosił 8,8% wydatków budżetu i 1,6% do PKB. Pragnę podkreślić tutaj przekroczone dochody i to zarówno, jeżeli chodzi o obsługę długu zagranicznego, jak i krajowego, co miało korzystny wpływ... Myślę też, że warto zwrócić uwagę, że na potrzeby pożyczkowe państwa bardzo korzystnie wpływało zarządzanie płynnością sektora publicznego, które w ubiegłym roku zostało wdrożone i które zmniejszyło o ponad 8 500 000 tys. zł potrzeby pożyczkowe netto.

Wymienione przeze mnie argumenty, a także szereg innych... Myślę, że już w tej chwili nie mam czasu, żeby je szczegółowo omawiać. Wniosek o pozytywną ocenę absolutnie jest uzasadniony. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję, pani poseł. Czy NIK chce coś dodać?

Wicedyrektor Departamentu Budżetu i Finansów NIK Jarosław Borowski:

Chcieliśmy tylko dodać, że NIK oceniła pozytywnie wykonanie budżetu państwa w obu częściach obejmujących obsługę długu Skarbu Państwa. Ta ocena została sformułowana na podstawie badania 56,2% wydatków na kwotę niemal 16 500 000 tys. zł. NIK stwierdziła, że Minister Finansów prowadził obsługę zobowiązań Skarbu Państwa z tytułu skarbowych papierów wartościowych, zaciągniętych kredytów i pożyczek, środków przyjętych w depozyt lub zarządzanie zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zawartymi umowami i porozumieniami.

W ramach części 79 była badana także kwestia udzielenia gwarancji dla SK Banku. Tutaj nastąpiła wypłata w kwocie 184 900 tys. zł. Działania Ministra Finansów były zgodne z ustawą z dnia 12 lutego 2009 r. o udzielaniu przez Skarb Państwa wsparcia instytucjom finansowym. Ona obyła się po uwzględnieniu opinii Komisji Nadzoru Finansowego na temat wypłacalności banku. Kilka miesięcy później ten bank upadł. W związku z tym nastąpiła konieczność wypłaty gwarancji.

Jeśli chodzi o kwestię przychodów i rozchodów związanych z finansowaniem potrzeb pożyczkowych budżetu państwa, tu także ocena była pozytywna. Finansowanie przebiegało w warunkach korzystniejszych od planowanych przy obniżającej się rentowności obligacji krajowych i zagranicznych.

Przy tej okazji NIK również zwraca uwagę na kwestię przejrzystości finansów publicznych i kwestię prezentacji deficytu budżetu państwa. Tak jak w latach poprzednich, tutaj sygnalizuję pewne operacje, które zdaniem NIK nie w pełni zapewniają przejrzystość finansów publicznych, co jest spowodowane pewną dwoistością niektórych operacji lub też kwalifikowaniem ich niezgodnie z ich charakterem ekonomicznym. Te operacje występowały także w latach ubiegłych.

Do operacji tych należy kwestia pożyczek dla FUS, które od wielu lat są już udzielane. Zdaniem NIK jest bardzo niskie prawdopodobieństwo, że zostaną spłacone, więc de facto będą miały po umorzeniu, jeżeli takie umorzenie nastąpi, charakter ekonomiczny dotacji.

Drugim elementem jest kwestia refundacji ubytku składek przekazywanych do OFE. Tutaj też kwestia jest związana z tym, że środki te miały być finansowane z prywatyzacji, tymczasem przychodów z prywatyzacji nie wystarcza na te płatności. W związku z tym są finansowane ze skarbowych papierów wartościowych i też ich charakter ekonomiczny jest inny niż wynikający z ujęcia finansowania.

Trzecią operacją jest kwestia finansowania odroczonych płatności związanych z samolotem wielozadaniowym F-16. Tutaj te operacje mogą się odbywać zgodnie z ustawą w dwojakiej formie, czyli albo spłaty w gotówce, albo poprzez zaciągnięcie kredytu, tzw. kredytu FMF (*Foreign Military Financing*). Minister Finansów w 2015 r. dokonał finansowania właśnie w ten dwoisty sposób. Częściowo one zostały spłacone gotówką, a częściowo kredytem. Naszym zdaniem operacja związana z kredytem nie odpowiada finansowemu charakterowi tej operacji, bowiem tu zostały zakupione konkretne środki trwałe. Dziękuję bardzo. Łączna kwota tych operacji to jest 10 500 000 tys. zł, które

– naszym zdaniem – powinny według charakteru ekonomicznego być ujęte w deficycie budżetu państwa. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję. Pani przewodnicząca Skowrońska chciała zabrać głos w dyskusji. Proszę bardzo.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Mam pytanie i prośbę do pana ministra, żeby udzielił mi pisemnie odpowiedzi przed ostatnią częścią, czyli przed debatą w tej sprawie na sali. Koszty obsługi długu w 2014 r., koszty obsługi długu w 2015 r., prognoza i wykonanie, bo w tym zakresie będziemy to mieli, ale także z porównaniem, jak zaplanowane one zostały na pierwszy kwartał 2016 r. i na drugi kwartał 2016 r. Dlaczego mnie to interesuje? Żebyśmy wiedzieli, jaki jest trend i jak wygląda w 2016 r. wpływ ratingów na koszty obsługi długu.

Nie chciałabym długo polemizować w sprawie składek do OFE, skąd one miały pochodzić i z czego rzeczywiście pochodziły. Państwo doskonale wiedzą, jak wyglądała prywatyzacja. W przyszłości taka konstrukcja, że będą finansowane z przychodów z prywatyzacji, może mieć jeszcze mniejsze powodzenie niż dotychczas. To tylko konstatacja. Podporządkowuję się propozycji, żeby mówić szybko albo krótko.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, padł wniosek o pozytywne zaopiniowanie wykonania tych części budżetu. Czy ktoś ma odmienne zdanie? Nie słyszę, w związku z czym stwierdzam, że Komisja pozytywnie zaopiniowała omawiane części budżetowe.

Bardzo serdecznie dziękuję. Na tym kończymy punkt trzeci. Został nam w tej chwili jeszcze punkt czwarty do omówienia. Chciałem bardzo serdecznie powitać gości i przeprosić za opóźnienie. Szczegółowo powitam za chwilę, jak otworzymy kolejne posiedzenie Komisji. Proszę państwa, rozumiem, że chyba nie ma sensu robić takiej zmiany, że będziemy teraz otwierać nowe posiedzenie Komisji i przerzucać punkt, tylko dokończymy po prostu posiedzenie Komisji, prawda?

Proszę państwa, punkt czwarty porządku dziennego obejmuje rozpatrzenie „Informacji o poręczeniach i gwarancjach udzielonych w 2015 roku przez Skarb Państwa, niektóre osoby prawne oraz Bank Gospodarstwa Krajowego". To jest druk nr 576. Referuje przedstawiciel Ministra Finansów. Proszę bardzo, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MF Piotr Nowak:

Dziękuję, panie przewodniczący. Szanowna Komisjo, postaram się ponownie jak najszybciej to zrobić.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Będę bardzo wdzięczny, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MF Piotr Nowak:

Przedkładana przez Radę Ministrów informacja o poręczeniach i gwarancjach udzielonych przez Skarb Państwa, niektóre osoby prawne oraz BGK stanowi element kontroli stanu finansów publicznych sprawowanej przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej. Jest ona sporządzana od 1998 r. Materiał ten ma na celu wykonanie przepisów art. 46 ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne.

Zgodnie z „Informacją o poręczeniach i gwarancjach udzielonych w 2015 roku przez Skarb Państwa, niektóre osoby prawne oraz Bank Gospodarstwa Krajowego", w 2015 r. na podstawie ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne, udzielono 11 gwarancji Skarbu Państwa na łączną kwotę 8 502 210 200 zł. Potencjalnie niewymagalne zobowiązania Skarbu Państwa z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji wynosiły na dzień 31 grudnia 2015 r. 113 202 230 652 zł, co oznacza wzrost w stosunku do 2014 r. o 2,1%, ponieważ kwota potencjalnych niewymagalnych zobowiązań Skarbu Państwa z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji według stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. wynosiła 110 831 550 475 zł.

W 2015 r. Skarb Państwa nie wydatkował środków na spłatę gwarantowanych i poręczonych zobowiązań udzielanych w oparciu o ustawę o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne. Jednocześnie Skarb Państwa dokonał płatności w wysokości 144,80 zł z tytułu kosztów związanych z prowadzonym postępowaniem egzekucyjnym dotyczącym udzielonego poręczenia Skarbu Państwa. W związku z tym w porównaniu do 2014 r., w którym wydatkowano 5194 zł, spadek wydatków z tych tytułów wyniósł 97,2%.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. relacja potencjalnych zobowiązań z tytułu udzielonych przez Skarb Państwa gwarancji i poręczeń do PKB za 2015 r. wynosiła 6,3%. Nastąpił więc niewielki spadek w stosunku do wysokości tej relacji według stanu na dzień 31 grudnia 2014 r., która wynosiła 6,4%.

W roku 2015 zaobserwowano nieznaczny wzrost średniego ryzyka portfela udzielonych poręczeń i gwarancji Skarbu Państwa w stosunku do 2014 r. – z 5,6% do 7%.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r., należności z tytułu udzielonych przez Skarb Państwa gwarancji i poręczeń wynosiły 305 675 538 zł. Oznacza to, że w stosunku do roku 2014 pozycja ta odnotowała spadek o 0,4%.

W rezultacie działań windykacyjnych, podjętych w 2015 r. oraz w latach poprzednich, których skutkiem był zwrot do budżetu kwot wierzytelności Skarbu Państwa, w roku 2015 uzyskano dochody w wysokości 5 595 290 zł. Stanowi to spadek o 51,4% wobec 11 527 158 zł uzyskanych z tego tytułu w 2014 r.

W roku 2015 tzw. niektóre osoby prawne objęte ustawą udzieliły łącznie 72 poręczeń i gwarancji na łączną kwotę 1 003 200 zł. Oznacza to, iż w 2015 r. nastąpił o przeszło 99% spadek wartości udzielonych poręczeń i gwarancji w stosunku do 2014 r. Tak istotny spadek w tej pozycji wynika z faktu, iż z dniem 1 stycznia 2015 r. został ograniczony z 37 do 4 zakres podmiotów podlegających sprawozdawczości w tym zakresie.

W 2015 r. BGK w ramach Programu Wspierania Przedsiębiorczości udzielił 54 217 poręczeń i gwarancji gospodarczych w trybie portfelowym na łączną kwotę 8 989 653 517,01 zł, w tym 53 948 gwarancji *de minimis* na łączną kwotę 8 895 443 387,98 zł. Bardzo dobre wyniki działalności BGK w zakresie wsparcia małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) poprzez udzielanie gwarancji *de minimis* wskazują, iż powyższa oferta jest dobrze dostosowana do oczekiwań zarówno MŚP, jak też sektora bankowego. Zapewnia finansowanie bieżącej działalności MŚP, jak również realizowanych przez nie przedsięwzięć inwestycyjnych. Sukces omawianego programu wynika w szczególności z faktu, iż ma on charakter ogólnopolski i funkcjonuje na zasadzie ujednoliconego w skali kraju produktu, który ze względu na swoje parametry jest bardzo łatwy do zastosowania przez banki pomimo różnic w ich ofercie kredytowej.

W świetle danych wynikających z informacji należy uznać, iż poręczenia i gwarancje udzielane przez Skarb Państwa oraz BGK w ramach programów rządowych nie stwarzają zagrożenia dla finansów publicznych. Stanowią jednocześnie istotny instrument wspierania procesów gospodarczych, głównie w zakresie infrastruktury drogowej oraz kolejowej, jak również działalności MŚP.

Jednocześnie należy zaznaczyć, iż w 2015 r. na podstawie art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 12 lutego 2009 r. o udzielaniu przez Skarb Państwa wsparcia instytucjom finansowym udzielono gwarancji Skarbu Państwa w wysokości 250 000 000 zł na rzecz Narodowego Banku Polskiego za zobowiązania Spółdzielczego Banku Rzemiosła i Rolnictwa w Wołominie. W dniu 31 grudnia 2015 r. nastąpiło wykonanie tej gwarancji. Finalna kwota z tytułu przedmiotowej gwarancji wypłacona na rzecz NBP wynosiła 184 929 144,83 zł. Z uwagi na fakt, iż jest to pierwsza tego typu gwarancja udzielona w oparciu o powyższą podstawę prawną, pomimo że do gwarancji tej nie stosuje się przepisów ustawy o poręczeniach i gwarancjach, sporządzona za 2015 r. informacja o poręczeniach i gwarancjach udzielonych przez Skarb Państwa, niektóre osoby prawne oraz BGK została rozszerzona o informację dotyczącą tej gwarancji. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję, panie ministrze. Czy są jakieś głosy w tej sprawie? Ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Nie ma potrzeby dyskusji. Rozumiem, że pan minister tak szcze-

gółowo i kompetentnie to omówił, że wszystko zostało wyjaśnione. Bardzo serdecznie dziękuję.

Stwierdzam zakończenie omawiania informacji o poręczeniach i gwarancjach (druk nr 576). Proponuję, aby Komisja zarekomendowała Sejmowi przyjęcie informacji z druku.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia informacji? Nie słyszę.

Stwierdzam, że wniosek został przyjęty przez Komisję.

Proponuję, aby sprawozdawcą Komisji w przypadku druku nr 576 został pan przewodniczący Wójcikowski. Pan przewodniczący się zgadza. Czy są inne propozycje? Nie słyszę.

Stwierdzam, że Komisja wybrała pana przewodniczącego Wójcikowskiego na sprawozdawcę Komisji.

Na tym wyczerpaliśmy porządek obrad tego posiedzenia. Po trzyminutowej przerwie zaczniemy kolejne posiedzenie. Dziękuję bardzo.